

Abstraktsamling Arbetsterapiforum 2025 , (20241212)

Muntlig	5
1. Arbetsliv och hälsa	6
Arbetsförmåga i vardagens kontext vid mental trötthet efter stroke	7
Arbetsrelaterade faktorer, aktivitetsbalans och hårkortisolkoncentration hos ambulanspersonal. .	8
Arbetsåtergång efter insjuknande i COVID-19	9
Att främja en hållbar vardags- och arbetshälsa på individ, grupp och organisatorisk nivå- Ett avhandlingsarbete	10
Ett strukturerat arbetssätt för rehabilitering och sjukskrivning (STARS) i primärvården	11
Hållbart arbetsliv för personer med lång frånvaro från arbetsmrknaden	12
Övergången från arbetsterapeutstudent till kliniskt kompetent arbetsterapeut - en kvalitativ studie	13
2. Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap	14
Aktivitetsbalans i vardagen hos personer med Multipel Skleros.....	15
Arbetsterapeuters erfarenheter av att arbeta med patienter med funktionella neurologiska symtom (FNS).....	16
3. Boende och hälsa.....	17
Särskilda Boenden- en plats där vardagsliv möter vård.....	18
4. Hälsöfrämjande perspektiv	19
Arbetsterapeuters erfarenheter av att använda BeWell™, fotostödda samtal om välbefinnande	20
BeWell™ - Fotostödda samtal om välbefinnande för personer med stressrelaterad diagnos. Utfall av en kontrollerad studie genomförd i primärvården	21
Dans för Parkinsons - en mångfacetterad upplevelse	22
Hur den nya interventionen ”Fotostödda samtal med fokus på välbefinnande (BeWell™)” beskrivs av deltagare med stressrelaterad ohälsa.....	23
Make My Day – Strokeprevention genom deltagande i engagerande vardagsaktiviteter.....	24
Bra och dåliga platser i staden under värmebölja – Äldre personers perspektiv.....	25
Lärdomar från olika dagverksamheter för äldre personer under en utsatt period - En longitudinell studie av vårdpersonalens erfarenheter.	26
Arbetsterapeutens viktiga roll inom området sömn	27
Tobaks och levnadsvanerådgivning för arbetsterapeuter- en ny arena där arbetsterapeuter kan göra stor skillnad!.....	28

Översättning av Lifestyle Redesign samt undersöka programmets validitet och användbarhet för användning inom svensk hälso- och sjukvård.....	29
6. Instrumentutveckling	30
Tidsuppfattning hos barn och ungdomar med och utan funktionsnedsättning: Psykometrisk utvärdering	31
Att ha koll på sin tid: prövning av KaTid-Vux® för att kartlägga tidsuppfattning och tidshantering hos vuxna med intellektuell funktionsnedsättning.....	32
7. Intervention	33
Föräldrars erfarenheter av tyngdtäckens påverkan på sömn och vardagliga aktiviteter för barn med ADHD eller autism.....	34
Intervention med handortoser: Erfarenheter från pojkar med Duchennes muskeldystrofi och deras föräldrar	35
Behov och preferenser för en e-hälsoapplikation som främjar psykisk hälsa för unga vuxna i Sverige.....	36
Delaktighet och personlig återhämtning för personer med komplexa psykiatriska behov med vård och stöd enligt Flexible Assertive Community Treatment	37
Effekten av gruppinterventionen Ha Koll jämfört med individuell arbetsterapi: en randomiserad kontrollerad studie	38
En arbetsterapeutisk gruppintervention för att behandla sömnsvårigheter hos personer med multipel skleros (MS)	39
Genomförbarhet av den Internetbaserade self-managementintervention Strategies for Empowering Activities in Everyday Life (SEE 1.0)	40
Kan ökad tidhantering påverka föräldrars känsla av föräldrakompetens hos föräldrar med ADHD, autism eller psykisk funktionsnedsättning?	41
Personals upplevelse av en naturbaserad intervention riktad till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa.....	42
Self-management efter stroke: En kvalitativ studie av interventionen Strategies for Empowering Activities in Everyday Life (SEE 1.0)	43
Hur funkar en greppförstärkande robohandske för personer med födelserelaterad plexusskada?	44
8. Kvalitets- och professionsfrågor	45
Ambitioner och hinder för evidensbaserad kommunal primärvård.	46
Arbetsterapeuters erfarenhet av att arbeta med personer med demenssjukdom.....	47
10. Mångfald och hälsa.....	48
"Occupational Justice" begreppet – upplevelser av personer med neurologiska funktionsnedsättningar som reser med kollektivtrafik.....	49
11. Perspektiv på delaktighet	50

Upplevelse och erfarenheter av organisationen som möjliggörare eller barriär för delaktighet hos barn med funktionsnedsättningar	51
Delaktighet och stöd i vardagen under ett decennium – upplevelser från personer med reumatoid artrit och deras närstående	52
Digital delaktighet för vuxna med psykiatriska tillstånd – ny och viktig arena för arbetsterapeuter	53
Digitala lösningar under COVID-19 för personer med intellektuell funktionsnedsättning och digital delaktighet efter pandemin.....	54
Kan gruppinterventionen Ha Koll bidra till förändringar i delaktighetsinskränkningar hos personer med intellektuell funktionsnedsättning eller autism?	55
För- och nackdelar med att använda bedömningsinstrument som undersöker vilja till aktivitet i vardagen med hemtjänstanvändare	56
Hur kan vi stötta patienter med funktionsnedsättning att vara delaktiga i digitala vardagsaktiviteter genom alternativa störsätt?	57
12. Skola.....	58
Interprofessionellt samarbete för inkluderande lärmiljöer i låg- och mellanstadiet: Genomförbarhet av Partnering for Change (P4C)	59
Utvärdering av Partnering for Change (P4C) på låg- och mellanstadiet: effekt på elevers engagemang, aktivitetsutförande och psykiska hälsa	60
13. Utbildning och handledning	61
Handledning och undervisning för studenter som skriver examensarbetet på arbetsterapeutprogrammet i Lund	62
Studentaktivt integrerat lärande och tvärprofessionella lärarteam.....	63
Utbildning i kulturell kompetens i svensk hälso-och sjukvård: Utvecklad genom co-design med personal och patienter	64
14. Utredning	65
Svensk översättning och kulturell validering av Prosthetic Upper Extremity Functional Index-2	66
Mönster av tidsuppfattning för barn och ungdomar med och utan autism.....	67
Praxis för kartläggning av synfunktionsnedsättning efter förvärvad hjärnskada inom svensk sjukvård - en enkätstudie	68
15. Utvärdering.....	69
Patienter med postcovid: beskrivning och utvärdering av aktivitetsutförande och tillfredsställelse	70
16. Vardagsaktiviteter.....	71
Unga vuxna med förvärvad hjärnskada: Utförande i dagliga aktiviteter efter rehabilitering med individuellt utformade rehabiliteringsinsatser.....	72

”Bara man lär sig att anpassa sig” – en longitudinell mixad metodstudie om det första decenniet med reumatoid artrit	73
17. Välfärdsteknik.....	74
3D-utskrivna handkontroll för Tv-spel möjliggör musstyrning i skolarbetet för barn med finmotoriska svårigheter	75
Trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet genom välfärdsteknik: olika perspektiv inom äldreomsorgen	76
Welfare@home - äldre personers och hemtjänstpersonals erfarenheter av inflytande i vardagen vid användning av välfärdsteknik	77
Symposium.....	79
3. Boende och hälsa.....	80
Aktivt åldrande på rätt plats: Forskningsresultat för utveckling av proaktiva praxismodeller inom arbetsterapi	81
7. Intervention	83
Internetbaserade interventioner- Nya möjligheter för utveckling av arbetsterapi	84
13. Utbildning och handledning	85
Vem blir vår nya kollega?.....	86
17. Välfärdsteknik.....	87
Artificiell intelligens I i arbetsterapi: Hur kan vi dra nytta av framtidens teknik?	88

Muntlig

1. Arbetsliv och hälsa

Arbetsförmåga i vardagens kontext vid mental trötthet efter stroke

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Livet efter stroke, mental trötthet, återgång i arbete

Jessica Vollertsen¹

Mathilda Björk¹, Anna-Karin Norlin¹, Elin Ekbladh¹

¹ Institutionen för hälsa, medicin och vård, Linköpings universitet

Bakgrund/Syfte*: Att hitta en över tid hållbar balans mellan arbetsbelastning och livssituation efter en stroke är en utmaning. Mental trötthet är vanligt efter stroke och är associerat med komplexa aktiviteter som arbete och familjeliv. Syftet med denna studie var att beskriva hur personer som upplever mental trötthet efter stroke uppfattar sin arbetsförmåga sett ur personens vardagskontext.

Metod/Tillvägagångssätt*: En intervjustudie genomfördes med 47 personer som drabbats av stroke de senaste fem åren och som upplevde mental trötthet. Deltagarna, i åldern 30 – 63 år, var förvärvsarbetande vid tiden för insjuknandet och rekryterades via Facebookgrupper. Datainsamlingen bestod av semistrukturerade telefonintervjuer med bedömningsinstrumentet Worker Role Interview (WRI). De skriftliga WRI-noteringarna analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat indikerar en pågående process av aktivitetsanpassning baserad på motivations-, livsstils- och miljöaspekter. Deltagarna beskrev en omvärdering arbetets funktion i livet. Att få förståelse för sin nuvarande arbetsförmåga genom att få pröva att integrera arbete som en naturlig del av vardagen lyftes som viktigt. Utmaningar i att möta och leva upp till både egna och omgivningens förväntningar, både inom och utanför arbetet, framkom. Deltagarna beskrev behovet av och strävan efter en enklare livsstil, där vila och återhämtning var centrala inslag. En stödjande social miljö och en fysisk miljö där sensoriska stimuli kunde begränsas beskrevs som viktigt för att kunna upprätthålla arbetsrollen.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Studien belyser vikten av att se på arbete som en integrerad del i vardagen för att kunna stödja personer i arbetsför ålder att återfå ett hållbart vardagsliv efter stroke. I det arbetet är ett personcentrerat förhållningssätt centralt.

Arbetsrelaterade faktorer, aktivitetsbalans och hårkortisolkoncentration hos ambulanspersonal.

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Hälsa och välbefinnande, stress, yrkesverksamma

Anna Johnsen¹

Elvar Theodorsson², Anders Broström^{1,3}, **Petra Wagman**¹, Eleonor I Fransson¹

¹ Jönköping University

² Linköpings Universitet

³ Universitetssjukhuset Linköping

Bakgrund/Syfte*: Aktivitetsbalans har visat sig relatera till hälsa och aktivitetsobalans till stress. Relationen mellan aktivitetsbalans och hälsoaspekter har dock ofta innefattat självskattning och få studier har inkluderat objektiva mått. Ett sätt att mäta stress över tid, på annat sätt än självskattning, är att mäta nivån av kortisol i hår (HCC).

Syftet med denna studie var att jämföra HCC hos ambulanspersonal med en populationsbaserad referensgrupp, analysera skillnader mellan män och kvinnor samt skillnader beroende på arbetsrelaterade faktorer.

Metod/Tillvägagångssätt*: Ambulanspersonal (28 kvinnor och 51 män) i en svensk region besvarade ett frågeformulär om olika arbetsrelaterade faktorer inklusive aktivitetsbalans. Därutöver analyserades en centimeter hår närmast hårbotten avseende HCC, för att mäta stress över den senaste månaden.

Resultat/Förväntat resultat*: Inga skillnader i HCC mellan ambulanspersonal och referensgruppen eller könsskillnader i HCC identifierades. Vidare sågs inga associationer mellan HCC och arbetsrelaterade faktorer.

Aktivitetsbalans var däremot positivt korrelerat med HCC ($r_p=0,240$; $p=0,044$) och associationen var signifikant efter justering för kön och ålder.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Studien ger ett något annorlunda resultat avseende relationen mellan aktivitetsbalans och stress när ett objektiva mått på stress, hårkortisol, används jämfört med självskattade mått. Korrelationen är svag och inga slutsatser kan dras men den indikerar att högre HCC, som mått på stress, associeras till bättre aktivitetsbalans.

På så sätt ger studien också en indikation på komplexiteten i relationen mellan aktiviteter och hälsa. Nya frågor väcks om relationen mellan vad vi tycker om våra aktiviteter och vad vi faktiskt gör. Fortsatt forskning behövs där både självskattade och objektiva mått används samtidigt.

Arbetsåtergång efter insjuknande i COVID-19

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Återgång i arbete, Post-COVID, Anpassning, Typ av arbete, Könsskillnader

Hilda Öhlén¹

Ann Björkdahl^{1,2}, Iolanda Santos Tavares Silva^{1,3}, Sara Jarl¹

¹ Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Område 3, Arbetsterapi och Fysioterapi

² Göteborgs Universitet, Sahlgrenska Akademin, Institutionen för Neurovetenskap och Fysiologi, sektionen för Rehabiliteringsmedicin

³ Göteborgs Universitet, Sahlgrenska Akademin, Institutionen för Neurovetenskap och Fysiologi, sektionen för Hälsa och Rehabilitering

Bakgrund/Syfte*: **Bakgrund:** Cirka 2% av alla som insjuknat med konstaterad COVID-19 infektion i Sverige får diagnosen, Post-COVID Condition, diagnoskod U09.0, det vill säga besvär som sträcker sig över 3 månader (Bygdell). Återtagande av förmåga till vardagsaktiviteter och arbete är svår och går mycket långsamt och för en del kan det innebära bestående nedsättningar.

Syfte: Att undersöka återgång i arbete upptill 1 år efter COVID-19-infektion.

Metod/Tillvägagångssätt*: **Method:** Studien var del i en övergripande longitudinell studie med test för kognition, formulär om trötthet samt intervju kring aktivitetsförmåga och arbetsåtergång. Data samlades vid inklusion, 3 och 12 månader. Gällande arbetsåtergång ingick 41 sjukhusvårdade (SV) och 63 personer från primärvården (PV).

Resultat/Förväntat resultat*: **Resultat:** Återgången i arbete var långsam och vid 12 månader hade 20% inte alls återgått i arbete i båda grupper. Helt åter var 50% i PV och 70% i SV, men intervjuerna avslöjade att av dessa hade 80% i PV och 50% i SV haft behov av anpassningar för att klar arbetet. Studien visade inte några tydliga skillnader i återgång i arbete beroende på typ av arbete. Sannolikheten för återgång i arbete ökade om man var man och insjuknade i våg 2 av pandemin jämfört med våg 1.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: **Slutsatser:** Post-COVID kan ge upphov till långvariga begränsningar av arbetsförmåga oberoende av svårighetsgrad i det akuta insjuknandet. Slutsatser kring resultatet innebär att det finns behov av långsiktiga rehabiliteringsinsatser och stöd till personer som drabbats av post-COVID för att möjliggöra återgång i samma eller anpassade arbetsuppgifter på en lämplig nivå.

Att främja en hållbar vardags- och arbetshälsa på individ, grupp och organisatorisk nivå- Ett avhandlingsarbete

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Arbete, Hälsa, Promotion, Stress, Vardag

Louise Karlsson¹

¹ Centre for Clinical Research Sörmland/Uppsala university Sweden & School of Health & Welfare, Halmstad University, Halmstad, Sweden.

Bakgrund/Syfte*: Sjukskrivningar för stressrelaterad ohälsa ökar vilket påverkar individen, arbetsplatsen och samhället i stort. Att ha en obalans mellan dagliga aktiviteter och brist på återhämtning utgör risk för ohälsa, trots detta belyser få studier vardagen som helhet. Syftet var att öka kunskapen om förebyggande och hälsofrämjande strategier för ett balanserat vardagsliv, inklusive betalt arbete.

Metod/Tillvägagångssätt*: I avhandlingens fyra delstudier tillämpas både kvantitativa och kvalitativa metoder för att skapa en fördjupad förståelse för orsaker till den stressrelaterade ohälsan och vad som kan göras för att förebygga denna. Studierna utgår från data insamlad inför och efter avslut av en ReDO intervention, samt några år efter återgång i arbete. Dessutom har chefers och HRs erfarenheter av att arbeta för hälsofrämjande arbetsplatser studerats.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultatet visar att riskfaktorer för utvecklande av aktivitets/stressrelaterad ohälsa beror på hur vardagen ser ut, vilka aktiviteter som förekommer och om balans upplevs mellan de olika aktiviteterna. Vidare visar resultatet att deltagarna fått nya insikter rörande om hur normer och värderingar i samhället påverkat deras aktivitetsmönster och hälsa negativt. För en vardag med arbete inkluderat visar resultaten att det är viktigt att förstå sina egna behov och förutsättningar, att vardagens olika aktiviteter samspelar och att vi därför inte kan separera arbete från fritid. Erfarenheter från chefer och HR personal ger en bild av hur dessa behov kan bemötas.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Övergripande slutsatser av det samlade arbetet presenteras, vilket förväntas bidra till förståelsen för orsaker till stressrelaterad ohälsa men framförallt hur och vad som behövs för att förebygga utvecklande av ohälsa och främja hälsa i vardags/arbetslivet.

Ett strukturerat arbetssätt för rehabilitering och sjukskrivning (STARS) i primärvården

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Rehabilitering, rehabiliteringskoordinering, sjukskrivningsprocessen

Eva-Marie Sundkvist¹

Inger Jansson¹, Lena Rosenberg¹, Elin Karlsson², Hanna Israelsson Larsen^{2,3}

¹ Hälsohögskolan i Jönköping

² Linköpings Universitet

³ Region Östergötland

Bakgrund/Syfte*: Sjukskrivningsprocessen uppfattas ofta som osäker och otydlig av både patienter och personal. År 2020 infördes en lag om koordineringsinsatser och rollen som rehabiliteringskoordinator utvecklades. För att förbättra processen utarbetades, i sydöstra sjukvårdsregionen, ett strukturerat arbetssätt för bedömning av rehabilitering och sjukskrivning (STARS). STARS består av åtta metodstöd med anvisningar, information och förslag om vad som bör/kan beaktas och göras både internt och externt vid olika tidpunkter under sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Arbetssättet implementerades på nio vårdcentraler under 2021. Syftet med studien var att undersöka hur personal involverad i sjukskrivningsprocessen upplever det att arbeta enligt STARS.

Metod/Tillvägagångssätt*: Kvalitativ fokusgruppsstudie. Sju grupper och totalt 37 deltagare från nio vårdcentraler. Inklusionskriterier: Personal (läkare, rehabiliteringskoordinatorer, sjuksköterskor, psykologer, kuratorer, arbetsterapeuter och fysioterapeuter) vid de nio inkluderade vårdcentralerna som var direkt involverad i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Fokusgruppsamtalen analyserades med tematisk innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Fyra teman framkom som beskrev personalens upplevelser av att arbeta enligt arbetssättet: Snabbare, multiprofessionella insatser med flexibel planering; Teamarbete som skapar tillit och arbetsro; Trygghet och förutsägbarhet samt; En struktur som överbryggar. Personalen upplevde att en rehabiliteringsplan fastställdes tidigare, att färre patienter föll mellan stolarna samt att teamarbetet främjades. Rehabiliteringskoordinatören fungerade som en sammanhållande funktion internt och externt mot andra aktörer/myndigheter och arbetsgivare vilket å ena sidan upplevdes avlastande för övrig personal men för rehabiliteringskoordinatören upplevdes en ökad belastning.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Vårdpersonalen upplevde att STARS var användbart i kliniskt arbetet och skapade trygghet för patienterna. STARS möjliggjorde multiprofessionella, snabbare och mer proaktiva åtgärder. Resultat har relevans för arbetsterapeuter som arbetar inom primärvård.

Hållbart arbetsliv för personer med lång frånvaro från arbetsmarknaden

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Arbetslitteracitet, idéburen välfärd, kapabilitetsansats

Ida Adolfsson¹

Inger Jansson¹

¹ Hälsohögskolan, Jönköping

Bakgrund/Syfte*: Funktionsnedsatta i Arbete (FIA) har sin verksamhet hos organisationen Funktionsrätt i Jönköpings län. FIA riktar sig till personer med långvarig frånvaro från arbetsmarknaden och agerar fristående men i samverkan med myndigheter. Coacherna i FIA har inga arbetsträningsplatser eller myndighetsutövande verktyg. Deras verktyg är samarbete med arbetsgivare, Supported Employment och MI (motiverande samtal). Kapabilitetsansatsen innebär att stödja individen att vara och göra det hen värdesätter. Huvudfokus är inte att så snabbt som möjligt bli självförsörjande utan en hållbar anställning i samklang med individens värderingar.

Syftet med utvärderingen var att beskriva erfarenheter av FIA:s arbetssätt med fokus på hållbara anställningar ur deltagares, arbetsgivares och handläggares perspektiv.

Metod/Tillvägagångssätt*: Individuella intervjuer genomfördes med arbetsgivare, handläggare och deltagare som avslutats till anställning/studier. Data analyserades genom kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Kategorin *Lång förberedelsesträcka* beskriver hur individens förutsättningar utforskas parallellt med arbetsgivares förutsättningar. Därefter påbörjas matchningsarbete som har likheter med mäklande. Komplexiteten med att möta individens behov och rättigheter beskrevs i kategorin *Navigerande bland samhällsinsatser och regelverk*. Arbetsgivare uttryckte bristande kännedom om anställning av personer med funktionsnedsättning. Coacherna bygger *Relationer som bärande strukturer* för att utmana till fortsatt utveckling och samtidigt ge långsiktigt stöd till deltagare och arbetsgivare. Hos arbetsgivare identifierades två *parallella diskurser*. En solidaritetsdiskurs som visade engagemang och möjliggörande till delaktighet i ett arbetssammanhang och en produktivitetdiskurs inriktad på utförandet av arbetsuppgiften.

Beträffande hållbarhet i arbetslivet hade samtliga deltagare varit i arbete mellan 18 månader och över fem år.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Genom långsiktigt stöd till både arbetsgivare och arbetstagare skapas förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Övergången från arbetsterapeutstudent till kliniskt kompetent arbetsterapeut - en kvalitativ studie

2. Vuxna

1. Arbetsliv och hälsa

Keywords: Aktivitetsbalans, aktivitetshälsa, rollförändring

Patrik Sjöberg¹

Annika Lexén²

¹ Luleå Tekniska universitet

² Lund universitet

Bakgrund/Syfte*: Övergångsprocessen från att vara arbetsterapeutstudent till att bli kliniskt verksam arbetsterapeut har visat sig stressfull med en ökad risk för utbrändhet. Det finns därmed ett behov av att få en djupare förståelse av processen för att göra övergången till klinik enklare. Syftet för studien var därmed att undersöka nyutexaminerade arbetsterapeuters erfarenheter av övergången från arbetsterapeutstudent till att bli en kliniskt kompetent arbetsterapeut

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien genomfördes med ett kvalitativt tillvägagångssätt där 15 nyutexaminerade arbetsterapeuter intervjuades, och delade med sig av sina erfarenheter från övergångsprocessen. Data från intervjuerna analyserades därefter med en kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Ett tema, Att överbrygga gapet genom att söka stabilitet i övergången från arbetsterapeutstudent till kliniskt kompetent arbetsterapeut identifierades, med de två underteman; 'att möta en ny verklighet' och 'att utveckla sin roll', med tillhörande kategorier som beskriver erfarenheterna från övergången.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: För att överbrygga gapet i övergångsprocessen behöver universitet se över sin läroplan för att identifiera sätt för att bättre förbereda nyutexaminerade arbetsterapeuter till kraven för kliniskt arbete. Därutöver behöver arbetsgivare som anlitar nyutexaminerad personal erbjuda omfattande introduktion och tillgång till en mentor för stöd i övergången till kliniskt arbete.

2. Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap

Aktivitetsbalans i vardagen hos personer med Multipel Skleros.

2. Vuxna

2. Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap

Keywords: Occupational balance, Questionnaire, multiple sclerosis

Annicka Appelberg

Bakgrund/Syfte*: Syftet var att beskriva aktivitetsbalans hos personer med MS och om det fanns några samband mellan personernas sociodemografiska faktorer, deras MS-påverkan och aktivitetsbalans.

Metod/Tillvägagångssätt*: **Metoden** var deskriptiv tvärsnittsstudie med kvantitativ studiedesign, datan inkluderade 41 vuxna personer med MS, i åldern 25-72 år (median 43år). Två självskattningsinstrument användes, Occupational Balance Questionnaire (OBQ11) och Multiple Sclerosis Impact Scale (MSIS-29). Data analyserades med icke-parametrisk deskriptiv statistik och samband analyserades med korrelationer. Fisher's Exact Test genomfördes för sambandet i korstabellen.

Resultat/Förväntat resultat*: **Resultatet** visade att majoriteten av deltagarna rapporterade sig ha en god aktivitetsbalans samt angav en låg grad av MS-påverkan. Majoriteten av deltagarna angav en högre nivå av psykologisk påverkan på aktivitet och välbefinnande i vardagslivet relaterat till deras MS. Korrelationerna visade att ju större MS-påverkan var desto lägre skattades aktivitetsbalansen. Däremot fanns inga signifikanta samband mellan sociodemografiska variabler och aktivitetsbalans, förutom vid typ av bostad som visade på att majoriteten personer med MS som bodde i lägenhet och skattade hög aktivitetsbalans, var större än majoriteten som skattade hög aktivitetsbalans som bodde i villa, radhus.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: **Slutsatsen** blev att flertalet deltagare i studien upplevde låg MS-påverkan och hög aktivitetsbalans, en ökad MS-påverkan gav minskad aktivitetsbalans. Deltagarnas MS gav främst psykologisk MS-påverkan på aktivitet och välbefinnande i vardagslivet. Samt att majoriteten av deltagare med hög aktivitetsbalans bodde i lägenhet. Denna studie har bidragit till ökad förståelse om MS sjukdomens påverkan på aktivitetsbalans hos personer med MS. En viktig kunskap inför arbetsterapeutiska interventioner, vilket utökar personcentrerat helhetsperspektiv som bidrar till livstillfredsställelse och hälsa hos personer med MS.

Arbetsterapeuters erfarenheter av att arbeta med patienter med funktionella neurologiska symtom (FNS)

2. Vuxna

2. Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap

Keywords: Aktivitet, rehabilitering, terapeutisk användning av sig själv

Anna Rydén¹

Malin Lutteman¹, Sandra Hakkarainen²

¹ Region Örebro län, Universitetssjukhuset Örebro, verksamhetsområde neuro och rehabiliteringsmedicin

² Region Stockholm, Karolinska Universitetssjukhuset

Bakgrund/Syfte*: Funktionella neurologiska symtom (FNS) innebär att nervsystemet drabbas av dysfunktion utan medicinsk bakomliggande orsak. Forskning visar att multidisciplinär rehabilitering, inklusive arbetsterapi, är effektivt för att hjälpa dessa patienter.

Patientgruppen är vanlig och finns bland annat i primärvård, specialistvård samt psykiatri.

Det saknas studier om arbetsterapeutiska behandlingar för patienter med FNS. 2023 gjorde Anna Rydén och Malin Lutteman en kvalitativ studie på magisternivå där syftet var att beskriva arbetsterapeuters erfarenheter av att arbeta med patienter med FNS.

Metod/Tillvägagångssätt*: Kvalitativ design. 14 arbetsterapeuter i Sverige intervjuades. Datan analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultat från studien, beskrivet utifrån de två teman som framkom; *Erfarenhet och kunskap ger förutsättningar att hjälpa en komplex patientgrupp och Arbetsterapeutens verktyg i behandling är att använda aktivitet och sig själv terapeutiskt.*

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Med den här presentationen vill vi sprida kunskapen om FNS och inspirera våra arbetsterapeutkollegor. Arbetsterapeuten har med sitt fokus på patientens förmåga till aktivitet en betydande roll i det multidisciplinära omhändertagandet av patienten med FNS.

3. Boende och hälsa

Särskilda Boenden- en plats där vardagsliv möter vård.

3. Äldre

3. Boende och hälsa

Keywords: Särskilt boende, Vardagsliv, Nära Vård

Therese Jonson¹

Ulrika Börjesson², Lena Rosenberg¹

¹ Jönköping University

² Jönköpings Kommun

Bakgrund/Syfte*: Särskilda boenden fungerar som både hem och en plats för vård, vilket ibland kan ses som svårt att förena. Det är viktigt att förstå hur samspelet mellan vård och vardag kan påverka den äldre personens möjlighet till att vara delaktig och leva ett meningsfullt liv. Studiens syfte är att utforska och beskriva vad som karaktäriserar Nära vård i särskilda boenden för äldre.

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien ingår i ett doktorandprojekt och tre särskilda boenden i Jönköpings kommun deltar. Datainsamlingen påbörjades i juni 2024 och förväntas avslutas i januari 2025. Studiens design är kvalitativ med en etnografisk ansats, där fältstudier med deltagande observationer och informella intervjuer utgör datainsamlingsmetoderna. Fältstudierna fokuserar på situationer i vardagen på det särskilda boendet där vård och vardag samspelar med ett särskilt fokus på den sociala och fysiska miljön.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat indikerar att vården ges omedelbart i stunden oberoende av vad som pågår i vardagen, vilket betyder att dagliga aktiviteter riskeras att avbrytas. Vardagliga samtal mellan personal och boende utgör en integrerad del av vårdpraktiken och där relationerna dem emellan är av stor vikt för en meningsfull vardag. Utomhusmiljön framstår som en outnyttjad resurs för att möjliggöra både vård och en meningsfull vardag för de boende.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultaten har stor relevans för arbetsterapi och specifikt för arbetsterapeuter som arbetar på särskilda boenden. Resultatet kan skapa möjligheter att stödja boende att bibehålla en meningsfull vardag genom Nära vård. Nya arbetsätt kan utformas med stöd i Nära vård, med fokus på aktiviteter och ett meningsfullt vardagsliv och arbetsterapiens kärna kan återtas.

4. Hälsöfrämjande perspektiv

Arbetsterapeuters erfarenheter av att använda BeWell™, fotostödda samtal om välbefinnande

2. Vuxna

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: fotografier, primärvård, stress

Joanna Nordstrand¹

Birgitta Gunnarsson^{1,2}, Petra Wagman³, Ulrica Hörberg⁴, Kristina Holmgren¹

¹ Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sektionen för hälsa och rehabilitering, Sahlgrenska akademien, Göteborgs Universitet

² Fou Kronoberg, Region Kronoberg, Växjö

³ Avdelningen för rehabilitering, Hälsohögskolan, Jönköping University

⁴ Institutionen för hälso- och vårdvetenskap, Fakulteten för hälso- och livsvetenskap, Linneuniversitetet

Linneuniversitetet

Bakgrund/Syfte*: Psykisk ohälsa, såsom stressrelaterad ohälsa, är ett växande hälsoproblem. Det finns behov av ytterligare insatser som främjar personens möjlighet att påverka den egen hälsan och välbefinnandet. En sådan hälsofrämjande behandlingsmetod är BeWell™, fotostödda samtal om välbefinnande, som syftar till att förbättra deltagarnas hälsa och välbefinnande ur deras eget perspektiv. Behandlingsmetoden genomförs av arbetsterapeuter och innebär 12 sessioner med fotostödda samtal. Dessa tar sin utgångspunkt i patienternas fotografier om det som relateras till välbefinnande och en dialog förs kring vad som bidrar till patientens välbefinnande. Syftet var att beskriva arbetsterapeuters erfarenheter av att använda BeWell™ med patienter som diagnostiserats med stressrelaterade sjukdomar i primärvården.

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien hade en deskriptiv design, med kvalitativ och induktiv ansats. Individuella intervjuer, kompletterade med en fokusgruppsdiskussion användes för datainsamling. Deltagarna var sex arbetsterapeuter som använt BeWell™. Systematisk textkondensation användes för dataanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat visade på tre huvudteman; *Upptäcka välbefinnande genom bilder*, *Förbättra klientens egen väg mot välbefinnande* och *Bidra till eget välbefinnande*. Arbetsterapeuterna upplevde att fotografiet hade stor betydelse för metoden. De ansåg att BeWell™ hade ett tydligt fokus på välbefinnande och att patienterna själva, med stöd av arbetsterapeuterna, kunde göra förändringar i vardagen för att öka sitt välbefinnande. Arbetsterapeuterna tyckte också själva om att använda BeWell™ och ansåg att metoden passade deras profession.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: BeWell™ med stöd av fotografier upplevdes bidra till patientens välbefinnande, men bidrog även till arbetsterapeutens eget välmående. Metoden passar väl att användas av arbetsterapeuter i primärvård.

BeWell™ - Fotostödda samtal om välbefinnande för personer med stressrelaterad diagnos. Utfall av en kontrollerad studie genomförd i primärvården

2. Vuxna

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: Activities in everyday life, Intervention, Mental health

Birgitta Gunnarsson¹

Petra Wagman², Ulrica Hörberg³, Kristina Holmgren⁴, Sara Holmberg⁵

¹ Region Kronoberg, Göteborgs universitet

² Jönköping University

³ Linnéuniversitetet

⁴ Göteborgs universitet

⁵ Region Kronoberg, Linnéuniversitetet

Bakgrund/Syfte*: Många söker primärvården på grund av stressrelaterad ohälsa. Det finns flera möjliga behandlingsmetoder, men det behövs ytterligare hälsofrämjande metoder. BeWell™ är en nyutvecklad behandlingsmetod, som har fokus på att förbättra patienters hälsa och välbefinnande i vardagen. BeWell™ bygger på teorier om hälsa och välbefinnande, aktivitetsvetenskap och aktivitetsbalans, samt visuella metoder. BeWell™, det vill säga fotostödda samtal, genomförs i dialog mellan patient och arbetsterapeut. Syftet med den här studien var att undersöka patienters självskattade hälsa och välbefinnande före och efter en intervention med BeWell™.

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien genomfördes i primärvården med arbetsterapeuter som behandlare. Den hade en kvantitativ ansats med 40 patienter som fick BeWell™ som tillägg till sedvanlig behandling och 41 patienter som fick sedvanlig behandling. Självskattningsinstrument om hälsa och välbefinnande besvarades före och efter behandling. Instrumenten hade fokus på symtom på utmattning, psykiska symtom, aktivitetsbalans och syn på arbetsroll, känsla av sammanhang och livskvalitet. Data analyserades med deskriptiv och icke-parametrisk statistik.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultaten visade att grupperna var jämförbara, utom att interventionsgruppen var sjukskrivna i högre grad och var mindre fysiskt aktiva. Båda grupperna förbättrades signifikant avseende hälsa och välbefinnande, och interventionsgruppen förbättrades ytterligare på symtom på utmattning och självskattad aktivitetsbalans.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Självskattad hälsa och välbefinnande ökade i båda grupperna, och något mer i interventionsgruppen. Studien visade att BeWell™ skulle kunna vara användbar för arbetsterapeuter, som en hälsofrämjande metod för patienter att återhämta sig från stressrelaterad sjukdom. Nyttan med BeWell™ som hälsofrämjande intervention behöver dock beforskas ytterligare.

Dans för Parkinsons - en mångfacetterad upplevelse

2. Vuxna

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: anpassade rörelser, glädje, social interaktion

Ingrid Andreasson¹

Ann Björkdahl¹, Sofi Fristedt², Paula Bergman³, Katarzyna Filipowicz³, Ida-Klara Johansson³,
Iolanda Santos Tavares Silva¹

¹ Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Arbetsterapi och Fysioterapi, Göteborg, Sverige

² Jönköpings Universitet, Hälsohögskolan, Jönköping, Sverige

³ Folkhälsa och sjukvård, Region Jönköpings län

Bakgrund/Syfte*: Olika former av dans erbjuds personer med Parkinsons sjukdom (PS) runt om i världen; fler studier behövs dock för att utforska patienters erfarenheter av hur Dans för Parkinson (DfP) påverkar välmående och hälsa i olika kontexter.

Syftet var att utforska hur deltagare upplever DfP och hur DfP bidrar till upplevd hälsa i Sverige.

Metod/Tillvägagångssätt*: I denna kvalitativa studie samlades data in från fyra fokusgrupper. Samtalen berörde deltagarnas upplevelser av hur dansen påverkade deras fysiska, kognitiva och sociala välmående och deras förmåga att utföra dagliga aktiviteter. Samtalen i fokusgrupperna spelades in och transkriberades. Innehållsanalys användes vid analys av data och meningsbärande enheter kodades och fördes samman till kategorier ur vilka teman abstraherades.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultatet visade att DfP gav en mångfacetterad upplevelse relaterad till social samhörighet, den estetiska kontexten, känslan av välmående och den fysiska erfarenheten av att dansa. Huvudtemat innehöll fyra sub-teman: *Samhörighet, Njutning och glamour, Välmående i själ och kropp samt Anpassade rörelser.*

Slutsats/Praktisk tillämpning*: DfP utgör ett värdefullt bidrag till rehabiliteringsinsatser då den upplevs som en meningsfull aktivitet och möter specifika behov hos personer som lever med PS.

Hur den nya interventionen ”Fotostödda samtal med fokus på välbefinnande (BeWell™)” beskrivs av deltagare med stressrelaterad ohälsa.

2. Vuxna

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: God och Nära vård, fotografier, hälsofrämjande

Maria Segerström¹

Birgitta Gunnarsson^{2,3}, Ulrica Hörberg⁴, Petra Wagman¹

¹ Jönköping University

² Region Kronoberg

³ Göteborgs Universitet

⁴ Linnéuniversitetet

Bakgrund/Syfte*: Stressrelaterad ohälsa ökar i samhället och påverkar personens förmåga att vara aktiv och att uppleva välbefinnande. Vanligtvis sker behandlingen inom primärvården där hälsofrämjande personcentrerade insatser, anpassade efter individens behov, behövs som en del i God och Nära vård.

Fotostödda samtal med fokus på välbefinnande (BeWell™) är en ny hälsofrämjande behandling i primärvården, som fokuserar på vad som kan bidra till ökat välbefinnande i vardagen trots stressrelaterad sjukdom. BeWell™ består av 12 samtal hos arbetsterapeut stödda av patientens egna fotografier om deras välbefinnande. Avsikten är att behandlingen ska bidra till en mer hållbar vardag, att bättre klara livets utmaningar och öka tron på sin egen förmåga.

Syftet var att beskriva deltagande patienters erfarenheter av den nya behandlingen BeWell™.

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien ingår i ett större projekt med fokus att utvärdera BeWell™ över tid i relation till hälsa, välbefinnande och aktivitet. Fokus för den här studien var deltagares erfarenheter av behandlingen där fotograferandet/fotografier var ”verktyg” för att synliggöra och belysa deras välbefinnande. Samtalen har varit både fysiska och digitala.

Studien har en kvalitativ ansats. Deltagarna, 29 kvinnor och 6 män (29–62 år), var diagnostiserade med stressrelaterad sjukdom och hade genomfört BeWell™ i primärvården. Intervjuerna fokuserade på deltagarnas erfarenheter av BeWell™. Intervjuerna genomfördes direkt efter avslutad behandling och analyseras med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultatet är under analys. Det förväntade resultatet kommer att visa hur den hälsofrämjande metoden BeWell™ erfors av deltagarna.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultatet, tillsammans med övriga studier i projektet kommer att belysa utfall av en ny hälsofrämjande metod i primärvården.

Make My Day – Strokeprevention genom deltagande i engagerande vardagsaktiviteter

2. Vuxna

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: Engagerande vardagsaktiviteter, strokeprevention, levnadsvanor

Cecilia Johnsson¹

Eric Asaba¹, Susanne Guidetti¹, Ann-Helen Patomella¹

¹ Karolinska Institutet

Bakgrund/Syfte*: Make My Day (MMD) är en intervention som använder engagerande vardagsaktiviteter för att underlätta beteendeförändring och minska risken för stroke. Många modifierbara riskfaktorer för stroke, såsom kost, övervikt och fysisk inaktivitet, ökar. I MMD anses deltagande i engagerande vardagsaktiviteter vara en nyckel till hållbara livsstilsförändringar över tid. Interventionen löper över 10 veckor, med sex gruppträffar som hålls av en arbetsterapeut, fysioterapeut och dietist inom primärvården.

Att utvärdera effekterna av MMD i relation till risk för stroke, aktivitetsutförande och livskvalitet.

Metod/Tillvägagångssätt*: Denna RCT-studie inkluderade 122 deltagare, randomiserade till antingen kontroll eller intervention. Inklusionskriterier var: personer med ≥ 3 riskfaktorer med hög risk för stroke, mellan 55 och 75 år och boende i Stockholmsområdet. Personer som haft stroke eller TIA exkluderades. Effektmått var risk för stroke och aktivitetsutförande. Båda grupperna formulerade SMARTa-mål med hjälp av COPM vid baslinjemätningen. Interventionsgruppen erhöll MMD-interventionen med fokus på deltagandet i hälsopromoverande engagerande vardagsaktiviteter. Kontrollgruppen erhöll vanlig primärvård vid behov. Datainsamlingen skedde vid baslinjen, 12-veckors och 12-månadersuppföljningen. Statistiska tester genomfördes för att jämföra de två grupperna samt inom varje grupp över tid.

Resultat/Förväntat resultat*: Tre primärvårds rehabiliteringsenheter deltog i studien och ledde totalt 5 grupper med interventionsprogrammet. Analyserna är pågående och visar preliminärt en signifikant förändring i fysisk aktivitet och självrapporterad måluppfyllelse i båda grupperna över tid. Resultat kommer att sammanställas och presenteras på konferensen.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: MMD med engagerande vardagsaktiviteter har potential att vara ett verktyg i preventivt arbete inom primärvården för att förbättra hälsan hos personer med risk för stroke, stödja livsstilsförändringar, öka livstillfredsställelsen samt minska risken för stroke.

Bra och dåliga platser i staden under värmebölja – Äldre personers perspektiv

3. Äldre

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: Klimatförändringar, stadsmiljö, utomhusaktiviteter

Johanna Johansson^{1,2}

Susanne Gustafsson^{1,2}

¹ Hälsohögskolan, Jönköping University

² Forskargruppen HEAT

Bakgrund/Syfte*: Globalt sett åldras befolkningen och allt fler äldre personer lever i stadsmiljöer. Åldersrelaterade problem kan förvärras av miljöfaktorer så som en värmebölja, vilket i sin tur kan begränsa meningsfulla aktiviteter och delaktighet i samhället. Värmeböljor ökar i frekvens och intensitet till följd av global uppvärmning. Eftersom värmeböljor tidigare varit relativt ovanliga i Sverige är vi oerfarna i att planera stadsmiljöer så att de fungerar för äldre personer och deras aktiviteter. Speciellt viktigt är kunskap om äldre personers egna perspektiv. Syftet var därför att identifiera platser i stadsmiljön som inte fungerar respektive fungerar bra för äldre personers utomhusaktiviteter under värmebölja.

Metod/Tillvägagångssätt*: Den visuella metoden Life filming har använts. Äldre personer bosatta i Göteborg och Jönköping har i en studiecirkel skapat filmer om sin stadsmiljö med iPads. Filmerna har sedan lett till engagerande gruppdiskussioner om hur värmeböljor påverkar meningsfulla utomhusaktiviteter på olika platser i staden. Därutöver har data samlats in genom fältanteckningar och intervjuer.

Resultat/Förväntat resultat*: Vi kommer att presentera filmerna och de perspektiv som deltagarna lyft fram. Resultatet belyser både process och slutprodukt.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Stadsmiljöns utformning är viktig för att äldre personer ska kunna utföra meningsfulla aktiviteter och vara delaktiga i samhället. Deras eget perspektiv kan bidra till att skapa bra och attraktiva utomhusmiljöer där äldre personer tryggt kan utföra utomhusaktiviteter i staden trots ett allt varmare klimat.

Lärdomar från olika dagverksamheter för äldre personer under en utsatt period - En longitudinell studie av vårdpersonalens erfarenheter.

3. Äldre

4. Hälsöfrämjande perspektiv

Keywords: Older people, Day care, Focus groups

Marie Jönsson¹

Mia Linn Arvidsson Lindvall², Helle Wijk³, Cecilia Pettersson⁴

¹ Örebro universitet

² Mälardalens universitet

³ Göteborgs universitet

⁴ Högskolan i Kristianstad

Bakgrund/Syfte*: Dagverksamhet är ett komplement inom vård och omsorg och kan möjliggöra social interaktion och träning för äldre personer. Specifika omständigheter som pandemier kan dock innebära snabba förändringar av verksamheten, påverka äldre personers deltagande samt bidra till stress för vårdpersonalen. Syftet med föreliggande studie var att beskriva vårdpersonals erfarenheter av insatser vid dagverksamhet för äldre personer under specifika omständigheter, vidare att beskriva vårdpersonalens arbetsmiljö.

Metod/Tillvägagångssätt*: Sex fokusgrupper genomfördes med vårdpersonal (arbetsterapeut, sjuksköterska och undersköterskor) ($n=28$) i kommunal dagverksamhet. Data samlades in vid två tillfällen (våren 2020 och hösten 2022) och analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Personalens arbete påverkades av ledarskap, riktlinjer samt av fysisk och psykisk arbetsmiljö. Det beskrevs som viktigt att ge stöttning inom den egna arbetsgruppen och erbjuda individuella anpassningar till de äldre personerna. Personalen beskrev osäkerhet avseende användning av relevanta bedömningsinstrument för att utvärdera dagverksamheten samt för att införa proaktiva arbetssätt. Personcentrerade bedömningar och åtgärder möjliggjordes i högre utsträckning under perioden med specifika omständigheter. Vidare beskrevs vikten av att främja den äldres förmåga samt möjliggöra aktivitet och sociala interaktioner trots olika typer av restriktioner.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Dagverksamhet för äldre personer är inte samordnad för hälsofrämjande och proaktiva arbetssätt vilket indirekt kan påverka personalens arbetsmiljö. Identifiering av äldre personer och möjligheter att ge personcentrerade funktionella och sociala insatser för äldre personer behöver utvecklas för att främja kvarboende, förebygga onödig sjukhusvistelse samt stöd för anhöriga. Hälsofrämjande arbetssätt inom dagverksamheten bedöms också ha stor relevans i omställningsarbetet till nära vård för att möta alltmer avancerade vårdbehov hos den äldre befolkningen.

Arbetsterapeutens viktiga roll inom området sömn

4. Blandade stadier

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: #Sömn #Bedömning #Hälsofrämjande

Maria Lönn^{1,2}

Gita Hedin³, Ellen Odéus⁴, Kristina Orban⁵

¹ Akademin för hälsa och välfärd, Högskolan i Halmstad

² Psykiatri Halland, Region Halland, Halmstad.

³ Fakulteten för Hälsovetenskap, Högskolan i Kristianstad

⁴ Institutionen för Neurovetenskap och fysiologi, Göteborgs universitet

⁵ Institutionen för Hälsovetenskaper, Lunds universitet

Bakgrund/Syfte*: I takt med att tyngdtäcken blivit mindre tillgängliga som förskrivningsbara hjälpmedel, uppstår en diskussion om arbetsterapeuter har en fortsatt roll att stödja personer med sömnsvårigheter genom andra metoder och interventioner. Att möta klienter med sömnproblem, med stor påverkan på aktivitet och delaktighet i vardagen är en utmaning. Vilka framgångsfaktorer har arbetsterapeuter erfarenheter av gällande sömnintervention? Vilka bedömningsinstrument finns? Hur följer vi upp? Vilken evidens kan vi hänvisa till?

Syftet är att skapa en diskussion kring arbetsterapeuters roll vid mötet av klienter med sömnproblem, och därmed känna en ökad trygghet i att främja sina klienters sömnhälsa.

Metod/Tillvägagångssätt*: Korta föreläsningar varvas med öppen diskussion och bikupor.

Presentatörerna har forskningsbakgrund kring sömnhälsa, tyngdtäcken samt neuropsykiatriska funktionsnedläggningar.

Ett symposium gällande sömnhälsa är ett första steg att få upp arbetsterapeuters intresse för ämnet. I ett andra steg, även involvera andra aktörer som kan bidra till att få ut information kring evidensbaserade bedömningsinstrument och hur interventioner kan läggas upp.

Resultat/Förväntat resultat*: Arbetsterapeuter behöver ha tillgång till verktyg för att bedöma ohälsosamma sömnmönster och sömnproblem. Det är av vikt att kunna erbjuda evidensbaserade interventioner och att vara stolta över det vår yrkeskategori kan bidra med. Detta symposium kan bidra med en samlad bild över hur medlemmarna vill gå vidare inom detta område.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Arbetsterapeuter spelar en nyckelroll i att främja god sömnhälsa. Genom att stödja klienter i att förbättra sina sömnvanor och sömnrutiner kan arbetsterapeuter bidra till ökad hälsa, välbefinnande och bättre livskvalitet. Symposiet hålls på svenska.

Tobaks och levnadsvanerådgivning för arbetsterapeuter- en ny arena där arbetsterapeuter kan göra stor skillnad!

4. Blandade stadier

4. Hälsöfrämjande perspektiv

Keywords: Smoking cessation, Tobacco, Occupational therapy

Charlotta Okmark¹

¹ Skånes Universitetssjukhus kärll mottagningen

Bakgrund/Syfte*: Nästan var tredje vuxen svensk använder någon form av tobaks/nikotinprodukt. Många av de som använder tobak vill sluta och enligt statistik är det ca 70 procent. Av dessa är det 30 % som vill ha hjälp vilket blir en stor summa individer samt kostnad för samhället. I dagsläget sker det nästan uteslutande via primärvården som inte har kapaciteten. Rådgivningen sker främst av ssk och usk men har ett tydligt aktivitetsperspektiv/mönster där tobaken är den aktivitet som ska förändras.

Arbetsterapeuter har en viktig roll att genom hälsopromotiva insatser stärka individer till förändringar kring ohälsosamma vanor och har goda möjligheter att främja hälsa eftersom det finns en tydlig koppling mellan aktivitet och god hälsa. WHO:s hälsodefinition är meningsfull för arbetsterapeuter då den ser hälsofrämjande arbete som en möjlighet för människor att ta kontroll över och förbättra sin hälsa, samt sambandet mellan meningsfulla vardagliga aktiviteter, miljö och självbestämmande. Studier har visat att rådgivning som sker med stöd av arbetsterapeut har procentuellt fler som lyckats.

Metod/Tillvägagångssätt*: Tobaksrådgivning i samband med medicinsk behandling har visat ge bäst förutsättningar. Tobaksrådgivningen sker med bedömningsinstrument kartläggning av levnadsvanor under aktivitet och stöd i förändringsprocessen. Detta självskattningsinstrument kartlägger individernas levnadsvanor och ger sen stöd i den individuella förändringsprocessen som sker i vardagens aktiviteter.

Resultat/Förväntat resultat*: Det vore en stor vinst för samhället samt enskilda individer om arbetsterapeuter också arbetar med tobaksrådgivning ur ett aktivitetsperspektiv där tobaken motsvarar den aktivitet som ska förändras.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Arbetsterapeuter med vårt unika aktivitetsperspektiv har en fördel vad gäller levnadsvanerådgivning samt stöd i förändringsprocessen där tobaken betraktas som en aktivitet.

Översättning av Lifestyle Redesign samt undersöka programmets validitet och användbarhet för användning inom svensk hälso- och sjukvård

4. Blandade stadier

4. Hälsofrämjande perspektiv

Keywords: Intervention cessation, Occupational therapy, Redesign Lifestyle

Charlotta Okmark¹

¹ Linköpings Universitet

Bakgrund/Syfte*: Lifestyle Redesign är en intervention som stödjer att förändra vanor och rutiner som upplevs som meningsfulla och främjar hälsa.

Fokuset är på aktivitetsmönster och utförandekapacitet, en typ av arbetsterapi som visar vägen genom processen med att skapa vanor och rutiner som är meningsfulla och hälsofrämjande.

Nyckelorden är förståelsen för hur hälsa, miljö och beteende samspelar vid vanor och rutiner. För att nå målet skapas en individuell plan där fokus ligger på att etablera nya vanor och rutiner. I planen utforskar man närmare aktiviteter och möjligheten att utveckla nya vanor och rutiner samt utforskar meningsfulla aktiviteter för ökat välbefinnande både fysiskt och psykiskt.

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien planeras genomgå 2 delar och författaren har fått ett godkännande av upphovsmakarna vid University of Southern California samt ska gå deras program för att bli certifierad rådgivare.

Första delen är en språklig översättning och andra delen innefattar validiering av översättningen och dess tvärkulturella användbarhet för arbetsterapeuter i Sverige genom delphi metoden.

För att arbeten ska kunna användas i andra länder än ursprungslandet krävs det en ren språklig översättning och en kulturell anpassning för instrumentets innehållsmässiga trovärdighet. Med det menas tvärkulturell anpassning innebära en omfattande process som ser över både den språkliga som kulturella anpassningar för att kunna användas i en annan miljö inom hälso och sjukvården.

Resultat/Förväntat resultat*: Översättning av interventionen till svensk hälso och sjukvård för att kunna användas av certifierade arbetsterapeuter.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Inspirera arbetsterapeuter att arbeta med Lifestyle Redesign i Sverige med de lingvistiska justeringar och kulturella anpassningar för användning inom svensk hälso- och sjukvård som behövs.

6. Instrumentutveckling

Tidsuppfattning hos barn och ungdomar med och utan funktionsnedsättning: Psykometrisk utvärdering

1. Barn och ungdomar
6. Instrumentutveckling

Keywords: Ungdom, tidsuppfattning,

Gunnel Janeslätt^{1, 2}

Birgitta Wennberg^{3, 4}, Ann-Christine Persson⁵, Marie Holmefur⁶

¹ Centrum för klinisk forskning Dalarna, Region Dalarna, Uppsala Universitet

² Institutionen för Folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet

³ Centrum för Social och affektiv neurovetenskap, Linköpings universitet

⁴ Habiliteringens resurscenter, Habilitering & Hälsa, Region Stockholm

⁵ Institutionen för kliniska vetenskaper, Danderyds sjukhus, Karolinska Institutet

⁶ Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet

Bakgrund/Syfte*: Barn och ungdomar (BoU) med Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) och med lindrig intellektuell funktionsnedsättning (IF), kan ha svårigheter i vardagen som kan relateras till bristande tidsuppfattning och tidshantering vilket kan påverka vardagsfungerande både i hemmiljö och skola. Instrumentet "Kartläggning av tidsuppfattning, KaTid" har använts för målgruppen, men studier har visat viss takeffekt för ungdomsversionen. Dessutom behövdes en digital version av instrumentet.

Syftet är att psykometriskt utvärdera KaTid-Ung 2.0, som innehåller nya svårare frågor och som tagits fram i digitalt format, en webb-app, för barn och ungdomar med och utan funktionsnedsättning 10 – 17 år i svensk kontext.

Metod/Tillvägagångssätt*: Detta är en tvärsnittsstudie som inkluderar BoU 10 – 17 år med typisk utveckling, med ADHD och med lindrig IF. Data bearbetas med klassiska statistiska metoder för deskriptiv statistik medan begreppsvaliditet och reliabilitet undersöks med Rasch analysmodeller.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära analyser med BoU 10 – 17 år med typisk utveckling (n=64), med ADHD (n=5) och med lindrig IF (n=19) visar acceptabla psykometriska egenskaper För KaTid-Ung 2.0.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultaten indikerar att KaTid-Ung 2.0 i form av en webb-app kan användas för BoU med och utan funktionsnedsättning 10 – 17 år.

Målet är att barn och ungdomar med bristande tidsuppfattning ska kunna få ökad kontroll över sin egen tid i vardagen, vilket kan främja vardagsfungerande. Tillgång till utvärderade och tillförlitliga instrument, även digitala, kan effektivisera utredningar. Att kunna identifiera nivå av tidsuppfattning i vardagen har visat sig kunna utgöra underlag för att designa och utvärdera intervention vilket på sikt ge vinster för individen och för samhället.

Att ha koll på sin tid: prövning av KaTid-Vux® för att kartlägga tidsuppfattning och tidshantering hos vuxna med intellektuell funktionsnedsättning

2. Vuxna

6. Instrumentutveckling

Keywords: Kartläggning, intellektuell funktionsnedsättning, tidsuppfattning

Gunnel Janeslätt^{1, 2}

Birgitta Wennberg^{3, 4}, Patrik Arvidsson^{5, 6}, Marie Holmefur⁶

¹ Centrum för klinisk forskning Dalarna, Region Dalarna

² Institutionen för Folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet

³ Habiliteringens resurscenter, Habilitering & Hälsa, Region Stockholm

⁴ Centrum för Social och affektiv neurovetenskap, Linköpings universitet

⁵ Centrum för forskning och utveckling, Region Gävleborg

⁶ Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet

Bakgrund/Syfte*: Personer med intellektuell funktionsnedsättning har svårigheter i sitt dagliga liv som bland annat relaterar till deras tidsuppfattning. Att själv ha koll på sin tid är långtifrån självklart för målgruppen. Vuxna med lindrig och medelsvår intellektuell funktionsnedsättning gynnas av interventioner som syftar till att förbättra både tidsuppfattning och tidshantering i vardagen, men det saknas utvärderade instrument för att bedöma förmåga till tidsuppfattning och daglig tidshantering i målgruppen.

Syftet med studien var att utvärdera två instrument för att bedöma tidsuppfattning och daglig tidshantering hos personer med intellektuell funktionsnedsättning. Utvärderade instrument kan främja kvalitets- och praxisutveckling, vilket gynnar personer med dessa svårigheter.

Metod/Tillvägagångssätt*: Tvärsnittsstudie som inkluderar vuxna (n=81) med lindrig till medelsvår intellektuell funktionsnedsättning. Instrument: Kartläggning av tidsuppfattning (KaTid-Vux®) och självskattningsformuläret Tid-S®. Begreppsvaliditet och reliabilitet undersöktes med Rasch-analysmodeller.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat av analyser med vuxna med lindrig eller medelsvår intellektuell funktionsnedsättning (n=81) visar att KaTid-Vux® mäter ett endimensionellt fenomen och att reliabiliteten är mycket hög. Resultat för Tid-S kommer att redovisas på konferensen.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultaten indikerar att KaTid-Vux® och Tid-S kan användas för vuxna med lindrig och medelsvår intellektuell funktionsnedsättning.

Tillgång till utvärderade och pålitliga instrument gör det möjligt att mäta nivå av tidsuppfattning och daglig tidshantering, vilket i sin tur gör det möjligt att hjälpa personen att få den kontroll över sin tid som hen vill ha. Bedömningarna kan användas för att utforma och utvärdera interventioner som påverkar vardagen. Verksamma interventioner för att förbättra tidshantering i vardagen kan leda till förbättrat självstämmande över sin vardag, ökad delaktighet och i samhällslivet för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

7. Intervention

Föräldrars erfarenheter av tyngdtäckens påverkan på sömn och vardagliga aktiviteter för barn med ADHD eller autism

1. Barn och ungdomar

7. Intervention

Keywords: sömn, dagliga aktiviteter, intervjuer

Vedrana Baric¹

Ann-Marie Öhrvall², Birgitta Wennberg¹

¹ Linköping universitet

² Karolinska Institutet

Bakgrund/Syfte*: Sömnproblem är vanliga bland barn med Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) och/eller autism. Tyngdtäcken används ofta för att förbättra sömnen, men alltför lite är känt om deras påverkan på barnens sömn samt deltagande i vardagliga aktiviteter i skolan, hemma och på fritiden. I Socialstyrelsens nyligen utgivna riktlinjer efterfrågas fler vetenskapliga studier som undersöker effekten av tyngdtäcken för barn med sömnsvårigheter. Syftet med denna studie var att undersöka hur föräldrar till barn med ADHD och/eller autism 7-12 år, som har sömnsvårigheter, upplever användningen av tyngdtäcken och dess påverkan på barnens sömn och vardagliga aktiviteter.

Metod/Tillvägagångssätt*: Semistrukturerade intervjuer (n=7) med föräldrar till barn som har genomgått en åtta veckor lång sömnintervention med tyngdtäcken analyserades med tematisk analys (Braun & Clark, 2006). Totalt kommer 8 till 10 intervjuer att genomföras.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat visar att barnen somnar snabbare, sover djupare, har färre uppvaknanden under natten och mindre motorisk oro samt sover längre på morgonen. Barnen upplevs ha mer energi under dagen. Dessutom förbättras barnens förmåga att reglera känslor och aktivitetsnivåer, vilket också påverkar hela familjen positivt med en lugnare hemmiljö och färre konflikter.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Preliminära resultat visar att tyngdtäcken har en positiv inverkan på dagliga aktiviteter hos barn i åldern 7–12 år med ADHD och/eller autism. Den förbättrade sömnkvantiteten och sömnkvaliteten bidrar till att barnens förmåga att hantera vardagliga utmaningar och aktiviteter förbättras. Detta har en positiv inverkan på hela familjen genom att skapa en lugnare hemmiljö.

Intervention med handortoser: Erfarenheter från pojkar med Duchennes muskeldystrofi och deras föräldrar

1. Barn och ungdomar

7. Intervention

Keywords: Handortos, neuromuskulär sjukdom, Duchenne

Britt-Marie Eriksson^{1,2}

Marie Peny Dahlstrand¹, Birgitha Archenholtz³, Johanna Weichbrodt², Git Lidman¹

¹ Göteborgs Universitet, Sahlgrenska Akademi, Inst. neurovetenskap och fysiologi, sektionen för hälsa och rehabilitering

² Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Drottning Silvias barnsjukhus, Neurologisk utredningsmottagning, barn

³ Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Kvalitetsstrategiska avdelningen

Bakgrund/Syfte*: Att identifiera och beskriva hur intervention med handortoser uppfattas hos en grupp med pojkar med Duchennes muskeldystrofi (DMD) och deras föräldrar. Att beskriva erfarenheter från de personer som är direkt involverade såväl som deras föräldrar.

Metod/Tillvägagångssätt*: Åtta pojkar med DMD (8–21 år; medianålder 17,7) och fem av deras föräldrar intervjuades direkt efter interventionen. Dessutom gjordes uppföljande intervjuer med fem pojkar och tre föräldrar.

Resultat/Förväntat resultat*: Ur materialet framträdde tio kategorier som fördelades under tre aspekter: ”Förutsättningar i behandlingssituationen”, ”Interventionen gör skillnad” och ”Ingjuta hopp om framtiden”. Förutsättningen för att interventionen ska lyckas inkluderar samarbete med föräldrar och att handortoserna har god passform. Bibehållen eller ökad ledrörlighet, minskad smärta och förbättrat aktivitetsutförande upplevdes.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Pojkarna och föräldrarna uppfattade att intervention med handortoser kunde motverka försämringen av pojkarnas händer. Detta ingav hopp om att bevara aktivitetsutförandet genom livet. De framförde vikten av en bra handortos med god passform, lämpliga anpassningar till dagliga rutiner och ett gott samarbete med personer i deras omgivning för att interventionen skulle vara och förbli framgångsrik.

Behov och preferenser för en e-hälsoapplikation som främjar psykisk hälsa för unga vuxna i Sverige

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: Psykisk hälsolitteracitet: psykisk hälsopromotion: aktivitetsbalans:

Martin Karaba Bäckström¹

Sonya Girdler^{1,2}, Annika Lexén

¹ Psykisk hälsa, aktivitet och delaktighet – Lunds universitet

² Curtin Autism Research Group (CARG), Curtin University, Perth, WA, Australia

Bakgrund/Syfte*: Unga vuxna upplever en hög grad av psykisk ohälsa och stress i samband med övergången till vuxenlivet, vilket ökar risken för att utveckla aktivitetsobalans, psykisk ohälsa, och suicid. Trots att insatser från hälso- och sjukvården är effektiva för att stödja unga vuxnas psykiska hälsa, är det få som aktivt söker stöd vid kriser och försämrat mående. Tidigare forskning tyder på att digitala e-hälsointerventioner kan vara särskilt effektiva för att öka unga vuxnas kompetenser för att ta hand om sin psykiska hälsa. Studiens syfte är att beskriva unga vuxnas förståelse av psykisk hälsa och preferenserna för en digital e-hälsoapplikation till stöd för deras psykiska välmående.

Metod/Tillvägagångssätt*: 16 semistrukturerade intervjuer analyserade med reflexiv tematisk analys.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat visar på det övergripande temat: *Vardagligt blomstrande genom att ta hand om sin psykiska hälsa* som består av underteman och kategorier.

Undertema 1: *Psykisk hälsa som att vara 'jag'* med kategorin *Psykisk ohälsa som att vara 'instängd'*. Undertema 2 visar: *En holistisk förståelse av psykisk hälsa med digital teknik* samt kategorin *Personanpassa den digitala e-hälsoapplikationen*. De slutgiltiga resultaten presenteras under konferensen.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Svenska unga vuxna förknippar psykiskt välbefinnande, hälsa och ohälsa med upplevelser av aktivitets(o)balans, egenmakt samt maktlöshet i vardagen. De uttrycker en brist på kunskap om psykisk hälsa och kompetenser för att proaktivt själv sköta sin egen och andras psykiska hälsa och välbefinnande. Unga vuxna är positiva till en digital e-hälsolösning som ett sätt att öka deras kunskap om psykisk hälsa, erbjuda kamratstödsnätverk och som ett personligt verktyg för att upprätthålla aktivitetsbalans i vardagen.

Delaktighet och personlig återhämtning för personer med komplexa psykiatriska behov med vård och stöd enligt Flexible Assertive Community Treatment

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: Integrerade vård- och stödinsatser, psykiatri, återhämtningsinriktad vård

Borgh Madeleine¹

Ulrika Bejerholm^{1,2}, Elisabeth Argentzell^{1,2}, Annika Lexén¹

¹ Lunds universitet, Medicinska fakulteten, Institutionen för Hälsovetenskaper

² Region Skåne, Förvaltningen psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Bakgrund/Syfte*: Inom allmänpsykiatri i Sverige behandlas personer med komplexa psykiatriska behov. Det innebär bland annat begränsningar i att delta i vardagens aktiviteter och samhällslivet.

Att få stöd med detta kan möjliggöra ett liv värt att leva trots psykisk ohälsa, i enlighet med arbetsterapi. Flexible Assertive Community Treatment (FACT) är en återhämtningsinriktad integrerad vård- och stödmodell som fokuserar på att öka delaktighet för personer med psykiatriska tillstånd, med potential att möta komplexa behov. Syftet med studien var att utforska hur deltagare upplever att vård och stöd från FACT underlättar delaktighet i vardagen och personlig återhämtning.

Metod/Tillvägagångssätt*: Grundad teori där djupintervjuer med 14 FACT-deltagare genomfördes. Intervjuer och analys genomfördes parallellt, där deltagare rekryterades genom teoretiskt urval baserat på den framskridande analysen.

Resultat/Förväntat resultat*: Deltagarna beskrev att *Samskapande av genuina relationer* mellan deltagare och teammedlemmar möjliggörs genom *Skräddarsydd och integrerad vård och stöd som skapar en känsla av trygghet, En känsla av jämlikt partnerskap* och att *Känna sig sedd som en individ med resurser*. Detta skapade förutsättningar för *Återhämtning genom görande*, som deltagarna beskrev som att *Börja finna mening med livet, Bygga upp egna strukturer och rutiner, Börja känna en glimt av hopp* och *Att lära känna och acceptera sig själv*.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: FACT kan öka delaktighet i vardagen och personlig återhämtning för personer med komplexa psykiska behov. Arbetsterapeuter kan med görandet i fokus bidra med viktig kunskap, varav de bör ha en tydlig roll i återhämtningsinriktade insatser såsom FACT.

Effekten av gruppinterventionen Ha Koll jämfört med individuell arbetsterapi: en randomiserad kontrollerad studie

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: Intervention, tidshantering, autism, ADHD, psykisk funktionsnedsättning

Kajsa Lidström Holmqvist^{1, 2}

Maria Wingren^{2, 3}, Ruzan Udumyan^{2, 4}, Kajsa Holmqvist^{2, 3}

¹ Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Region Örebro län

² Fakulteten för medicin och hälsa, Örebro universitet

³ Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet

⁴ Enheten för klinisk epidemiologi och biostatistik, Institutionen för medicinska vetenskaper, Örebro universitet

Bakgrund/Syfte*: Tidshanteringsförmåga är avgörande för att hantera det dagliga livet. Personer med ADHD, autism eller psykisk funktionsnedsättning har ofta försämrad tidshantering som kan påverka aktiviteter i vardagen och välbefinnande negativt. Typisk arbetsterapeutisk intervention för tidshantering innefattar förskrivning av hjälpmedel, samt individanpassade insatser för ökad struktur i vardagens aktiviteter. ”Ha koll” är en manualbaserad gruppintervention med syfte att förbättra tidshanteringsförmågan.

Studiens syfte var att utvärdera effekten av Ha koll jämfört med individuell arbetsterapi för vuxna med nedsatt tidshanteringsförmåga på grund av ADHD, autism eller psykisk funktionsnedsättning.

Metod/Tillvägagångssätt*: En tvåarmad öppen parallell randomiserad multicenterstudie (RCT) genomfördes. Deltagare (n=88) från nio enheter randomiserades till Ha koll eller individuell arbetsterapi. Båda grupperna fick intervention under 10 veckor. Data samlades in före, efter och tre månader efter intervention för att mäta bl a tidshantering, tillfredsställelse med dagliga aktiviteter och självtilltro.

Resultat/Förväntat resultat*: Ha koll visade sig vara lika effektivt som individuell arbetsterapeutisk intervention för att förbättra tidshantering, organisation och planering, tillfredsställelse med dagliga aktiviteter och självtilltro. Båda interventionsgrupperna visade statistiskt signifikanta förbättringar i tidshanteringsförmåga, tillfredsställelse med dagliga aktiviteter och självtilltro. De positiva resultaten bibehölls vid tre månaders uppföljning.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Att adressera tidshanteringsförmåga i intervention är viktigt för att förbättra välbefinnande och dagliga aktiviteter. Eftersom deltagare i både gruppinterventionen Ha koll och individuell arbetsterapi förbättrade sin förmåga till tidshantering och planering i samma utsträckning under intervention kan valet av intervention i klinisk praxis bero på kliniska faktorer eller patientens preferenser.

En arbetsterapeutisk gruppintervention för att behandla sömnsvårigheter hos personer med multipel skleros (MS)

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: sömn, multipel skleros, gruppintervention

Sabrina Jansen¹

¹ Sabrina Jansen

Bakgrund/Syfte*: Ungefär 60% av personer med MS drabbas av sömnproblem, bland annat insomni, tät/för tidigt uppvaknande eller sömnapné. I praktiken är siffran även högre, vilket ett stickprov med ”Pittsburgh Sleep Quality Index” (PSQI) har visat. Sömnproblem behandlas dock inte lika strukturerat av hälsoprofessioner som till exempel fatigue, men det påverkar personer minst lika mycket i vardagen. Syftet med projektet är därför att utveckla och utvärdera en arbetsterapeutisk gruppintervention för att förbättra olika former av sömnproblem.

Metod/Tillvägagångssätt*: Först utvecklas en sömnintervention i gruppform. Innehållet riktar sig på person, omgivning och dagliga aktiviteter, utgående från PEOP- modellen. Sedan genomförs interventionen under 5 veckor med två grupper innehållande 6-8 personer. Med en ”single-subject design” utvärderas förändringar i bland annat sömnkvalitet, fatigue och aktivitetsnivå. Efter 3 månader följs interventionen upp samt anpassas enligt deltagarnas feedback.

Resultat/Förväntat resultat*: Interventionen innehåller information om, och anpassningar av, beteende, levnadsvanor, sömnrutiner, vardagsaktiviteter och hjälpmedelsanvändning samt interdisciplinärt samarbete. Förändring i det primära utfallsmåttet, den självupplevda sömnkvaliteten enligt PSQI, kommer beskrivas. De sekundära utfallsmåtten som självskattad fatigue, aktivitetsnivå, tillfredsställelse, sinnesstämning samt livskvalitet, förväntas också påverkas, men troligen i mindre omfattning på grund av den korta interventionstiden.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Sömnproblem förekommer frekvent, är komplext och har negativ påverkan på hälsa och vardag, varför en strukturerad och omfattande behandling behövs. Detta kan arbetsterapeuter, med sin holistiska syn på personer i sin specifika omgivning med fokus på aktivitet, erbjuda. I framtiden kan interventionens effekt även jämföras med till exempel enkel rådgivning om sömnhygien och fatiguedmanagement.

Genomförbarhet av den Internetbaserade self-managementintervention Strategies for Empowering Activities in Everyday Life (SEE 1.0)

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: internetbaserad intervention, self-management, stroke

Maria Larsson-Lund¹

Ida-Maria Barchéus¹, Maria Ranner¹, Irene Vikman¹, Lars Lars Jacobsson^{1, 2, 3}, Eva Månsson Lexell^{2, 4}

¹ Institutionen för hälsa, lärande och teknik, avdelningen för hälsa, medicin och rehabilitering, Luleå tekniska universitet

² Institutionen för hälsovetenskap, Lunds universitet

³ Institutionen för rehabiliteringsmedicin, Sunderby sjukhus, Luleå

⁴ Institutionen för neurologi, rehabiliteringsmedicin, minnesklinik och geriatrik, Skånes universitetssjukhus

Bakgrund/Syfte*: För att stödja klienter med stroke i att uppnå ett aktivt vardagsliv under nya förutsättningar är utvecklingen av self-management avgörande. Internetbaserade lösningar har föreslagits för att förbättra tillgången till self-management. Syftet med denna studie var att utvärdera genomförbarheten av den nya internetbaserade interventionen, SEE, för klienter med stroke.

Metod/Tillvägagångssätt*: Klienter, arbetsterapeuter och chefer vid kliniker i en sjukhusbaserad öppenvårdsrehabiliteringskontext deltog i studien. Studien använde en pre-posttest-design utan kontrollgrupp med en mixad metodansats. Data samlades in genom studiespecifika formulär, instrument, intervjuer och fältanteckningar. Deskriptiv statistik och innehållsanalys användes för att analysera data.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultaten visar att SEE är genomförbart för klienter med stroke. När SEE genomförs som avsett har den potential att stärka self-management och förbättra engagemang, balans och värde i aktiviteter i vardagslivet. Studien indikerar också att SEE är genomförbart vad gäller dosering, acceptans och värde enligt klienter, arbetsterapeuter och klinikchefer. Utbildningsprogrammet för arbetsterapeuter bör förbättras för att underlätta implementeringen av interventionen i framtiden.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: SEE är genomförbar för både klienter med stroke, arbetsterapeuter och ur ett organisatoriskt perspektiv. För att fullt ut kunna implementera internetbaserade interventioner såsom SEE i befintlig organisation krävs organisatoriska förberedelser på flera nivåer. Efter att ha förfinat interventionen, utbildningsprogrammet och studiedesignen kan SEE nu förberedas för en pilot-randomiserad kontrollerad studie.

Kan ökad tidhantering påverka föräldrars känsla av föräldrakompetens hos föräldrar med ADHD, autism eller psykisk funktionsnedsättning?

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: Föräldraskap, Tidshantering, Intervention

Maria Wingren^{1, 2}

Kajsa Lidström-Holmqvist^{2, 3}, Gunnel Janeslätt^{4, 5}, Marie Holmefur^{1, 2}

¹ Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet

² Fakulteten för medicin och hälsa, Örebro universitet

³ Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Region Örebro län

⁴ Centrum för Klinisk Forskning Dalarna

⁵ Institutionen för Folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala Universitet

Bakgrund/Syfte*: Att vara förälder kräver en hög grad av uppmärksamhet, planering och problemlösning samt tidshantering. Föräldraskap kan därmed vara en extra stor utmaning för föräldrar som har svårigheter med planering och tidshantering. Ha Koll är en manualbaserad arbetsterapeutisk gruppintervention som syftar till att förbättra tidshantering, organisation och planering. Studiens övergripande syfte var att utvärdera arbetsterapeutiska tidshanteringsinterventioner för föräldrar med svårigheter med tidshantering p.g.a. ADHD, autism eller psykisk funktionsnedsättning.

Metod/Tillvägagångssätt*: Totalt 28 deltagare med självskattade problem med tidshantering och med hemmaboende barn genomgick tidshanteringsintervention (Ha koll, n=15, individuell arbetsterapi, n=13) inom ramen för en större randomiserad kontrollerad studie. Instrumenten Parenting Sense of Competence scale, General Self-Efficacy Scale samt Assessment of Time Management Skills användes för att samla in data.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat visar en signifikant förbättring efter tidshanteringsinterventioner avseende känslan av föräldrakompetens samt i subskalan föräldraeffektivitet. Resultatet indikerade förbättrad föräldratillfredsställelse medan föräldraintresset var stabilt genom hela studien. Den generella tilltron till egen förmåga och tidshanteringsförmågan förbättrades signifikant efter interventionerna.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Arbetsterapeutiska interventioner i tidshantering förbättrade känslan av föräldrakompetens och generell självtilltro och kan vara ett stöd i föräldraskap för föräldrar med ADHD, autism eller psykisk funktionsnedsättning.

Personals upplevelse av en naturbaserad intervention riktad till personer med stressrelaterad psykisk ohälsa

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: arbetsterapi, psykiatri, hästunderstödda insatser

Marie Gudmundsson^{1,2}

Anna María Pálsdóttir³, Ulrika Bejerholm^{1,4}, Elisabeth Argentzell^{1,4}

¹ Lunds universitet, Medicinska fakulteten, Institutionen för hälsovetenskaper, Psykisk hälsa, Aktivitet och Delaktighet (PAD), Lund

² Division psykiatri och habilitering, Hälso- och sjukvård, Region Dalarna, Falun

³ Sveriges lantbruksuniversitet, Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, Institutionen för människa och samhälle, Alnarp

⁴ Förvaltning psykiatri, habilitering och hjälpmedel, Region Skåne, Lund

Bakgrund/Syfte*: Forskning har visat att naturbaserade interventioner kan bidra till personlig återhämtning hos personer med psykisk ohälsa. En verksamhet i södra Sverige har utarbetat ett naturbaserat rehabiliteringsprogram till vuxna personer med svår stress- och ångestproblematik. Relaterade studier av interventionen avseende deltagarnas hälsa, aktivitetsnivå och personliga återhämtning visar goda resultat gällande effekter (Gudmundsson et al, submitted). Vidare, i en pågående kvalitativ studie, beskrivs deltagarnas upplevelse av interventionen som en positiv process av förkroppsligad återhämtning. Det saknas dock kunskap om hur personal, såväl remitterter till som utförare av interventionen, upplever denna rehabiliteringsinsats. Att undersöka detta är därmed syftet med denna studie.

Metod/Tillvägagångssätt*: En fokusgruppsintervju genomfördes med två personal som utförde interventionen. Djupintervjuer genomfördes med nio remitterter ur olika personalkategorier inom öppenvårdspsykiatri. Deltagare till studien rekryterades genom bekvämlighetsurval och data analyseras med innehållsanalys enligt Graneheim och Lundman (2003).

Resultat/Förväntat resultat*: Personal som gav interventionen upplevde en meningsfullhet i att kunna erbjuda en återhämtningsinriktad insats som var verksam för personer som tidigare inte blivit hjälpta av mer traditionella behandlingar inom psykiatrisk vård. Personal som remitterat beskrev att interventionen motsvarade förväntningarna och att de personer som remitterats förbättrades avseende ångest, livskvalitet och meningsfullhet i vardagen. Interventionen kunde fylla ett behov av rehabilitering som annars inte möts idag. Då analysen pågår är resultaten preliminära.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Ur personals synvinkel och i linje med tidigare studier i samma projekt är interventionen lovande för personer med stressrelaterad psykisk ohälsa. Vidare preliminära resultat kommer att diskuteras.

Self-management efter stroke: En kvalitativ studie av interventionen Strategies for Empowering Activities in Everyday Life (SEE 1.0)

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: internetbaserad intervention, self-management, stroke

Ida-Maria Barchéus¹

Maria Ranner¹, Eva Månsson Lexell^{2,3}, Lars Jacobsson^{1,2,4}, Maria Larsson-Lund¹

¹ Institutionen för hälsa, lärande och teknik, avdelningen för hälsa, medicin och rehabilitering, Luleå tekniska universitet

² Institutionen för hälsovetenskap, Lunds universitet

³ Institutionen för neurologi, rehabiliteringsmedicin, minnesklinik och geriatrik, Skånes universitetssjukhus

⁴ Institutionen för rehabiliteringsmedicin, Sunderby sjukhus, Luleå

Bakgrund/Syfte*: Det finns ett behov av att utveckla self-management i vardagslivet för att främja hälsa efter stroke. Internetbaserade lösningar som interventionen SEE, kan bidra till detta genom att stödja klienter att utveckla hanteringsstrategier för en god fördelning och hälsosamt engagemang i aktiviteter. För att förbättra SEE behövs mer kunskap om klienternas upplevelser av att genomgå interventionen. Syftet med denna studie var därför att utforska och beskriva hur klienter med stroke upplevde interventionsprocessen i SEE och om deltagande i SEE påverkade deras upplevelse av vardagen.

Metod/Tillvägagångssätt*: Kvalitativa semistrukturerade intervjuer genomfördes två gånger under interventionsprocessen med var och en av de nio deltagarna. Data analyserades med stöd av konstant komparativ metod.

Resultat/Förväntat resultat*: Deltagarnas upplevelser av SEE visade att relevansen och beredskapen för att påbörja en förändringsprocess i aktiviteter i vardagslivet varierar mellan klienter. Två huvudkategorier identifierades, den ena speglar SEE som en ögonöppnare som ger handlingskraft till att förändra sina aktiviteter i vardagslivet och främja sin hälsa. Den andra speglar när en förändringsprocess uteblir då deltagarna inte identifierar något behov av förändring.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: SEE kan utveckla klienters self-management och ge dem stöd i att utveckla kunskaper, egen-analys och hanteringsstrategier som främjar engagemang i aktiviteter i vardagslivet och hälsa. Det internet-baserade formatet kan stärka klienterna att ta en aktiv roll in sin förändringsprocess. För att SEE skall bli framgångsrikt är det viktigt att identifiera personer som är redo för att genomföra en förändringsprocess i vardagslivet.

Hur funkar en greppförstärkande robohandske för personer med födelserelaterad plexusskada?

4. Blandade stadier

7. Intervention

Keywords: Greppförstärkande robohandske, födelserelaterad plexusskada, aktivitet, delaktighet, ny teknologi

Helena Millkvist^{1, 2, 3}

Anna Källströmer^{1, 2}, Birgitta Bernspång³, Mikael Wiberg^{1, 2}

¹ Hand- och plastikkirurgiska kliniken, Universitetssjukhuset i Umeå

² Institutionen för Diagnostik och Intervention, Umeå Universitet

³ Institutionen för Samhällsmedicin och Rehabilitering, Umeå universitet

Bakgrund/Syfte*: En födelserelaterad plexusskada, Brachial plexus birth injury (BPBI), kan orsaka nedsatt styrka och uthållighet i arm och hand och därmed negativt påverka förmåga att utföra dagliga aktiviteter. En greppförstärkande robohandske kan öka antalet utförda aktiviteter och förbättra aktivitetsutförandet för personer med neurologisk sjukdom. Användandet av en greppförstärkande robohandske för personer med BPBI har inte studerats. Syfte med studien: Att undersöka om en greppförstärkande robohandske kan förbättra aktivitetsutförande och kroppsfunction för personer med BPBI.

Metod/Tillvägagångssätt*: Ett bekvämlighetsurval av personer med BPBI i kontakt med Handkirurgklinikens plexusteam i Umeå har studerats. Åtta patienter använde en greppförstärkande robohandske, Carbonhand®, i sitt dagliga liv under tre månader. Data om aktivitetsutförande och tillfredsställelse med aktivitetsutförande samlades via Canadian Occupational Performance Measure, aktivt rörelseomfång och greppstyrka i hand och arm mättes före användandet och efter tre och fyra månader. Ett patientutvärderingsformulär fylldes i efter tre månader, alla personer förde dagbok under tre veckor.

Resultat/Förväntat resultat*:

Sex av åtta patienter var nöjda och ville fortsätta använda den greppförstärkande robohandsken och skattade förbättrad aktivitetsförmåga och tillfredsställelse med aktivitetsutförandet tack vare ett säkrare och stabilare grepp, jämfört med när de inte använde handsken. Alla förbättrade sin maximal styrka och uthållighet vid armbågsflexion efter tre månader. Den greppförstärkande robohandsken var användbar som hjälpmedel och som träningsredskap.

Slutsats/Praktisk tillämpning*:

En greppförstärkande robohandske kan förbättra självskattat aktivitetsutförandet och tillfredsställelse med utförandet och ökade antalet aktiviteter som personer med BPBI utför i vardagen. Syrkan i armbågsflexion ökade efter användning. På grund av begränsat antal personer behövs krävs ytterligare studier.

J Hand Ther . 2024 Jun 26:S0894-1130(24)00023-1. doi: 10.1016/j.jht.2024.02.009

8. Kvalitets- och professionsfrågor

Ambitioner och hinder för evidensbaserad kommunal primärvård.

3. Äldre

8. Kvalitets- och professionsfrågor

Keywords: Evidensbaserad praktik, Hälso- och sjukvårdspersonal, Forskningsanvändning

Monica Gustafsson^{1,2}

Magnus Zingmark^{1,3,4}, Susanne Iwarsson¹, Lisa Ekstam¹

¹ Lunds universitet

² Helsingborgs stad

³ Östersunds kommun

⁴ Umeå universitet

Bakgrund/Syfte*: Hur legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal (HSL-personal) i kommunal primärvård använder forskning och implementerar evidensbaserad praktik (EBP) i kliniskt arbete är ett ringa kartlagt område. Studiens syfte var att undersöka och öka förståelsen för hur erfarenheter attityder och förhållanden hos kommunal hälso- och sjukvårdspersonal påverkar deras användning av forskning och implementering av EBP.

Metod/Tillvägagångssätt*: Vi använde mixad metod med konvergent design där kvalitativa och kvantitativa data samlades in genom fem dialogmöten och en web-baserad enkät. Deltagarna var HSL-personal som rekryterades från en större svensk kommun. Data analyserades med tematisk analys, deskriptiv statistik och logistisk regressionsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Av resultatet framkommer att HSL-personalen kämpar att navigera mellan ambitionen att bedriva bästa möjliga hälso- och sjukvård och upplevda hinder både på individuell och kontextuell nivå. HSL-personalens ambition att basera sitt arbete på forskning, hindras dels av brist på kunskap. Kontextuella hindrande faktorer var upplevd brist på resurser och bristande stöd att använda forskning och implementera EBP.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Det finns ett behov av att stärka HSL-personalens kompetens i att använda forskningsevidens i kliniskt arbete. Tydligare struktur och stöd från ledningen och kliniska mål skulle kunna förbättra förutsättningarna att använda forskning och implementera EBP i den kommunala primärvården.

Arbetsterapeuters erfarenhet av att arbeta med personer med demenssjukdom

3. Äldre

8. Kvalitets- och professionsfrågor

Keywords: Alzheimer's sjukdom, Kliniskt resonemang, Beslutsfattande, Professionsperspektiv

Johannes Österholm¹

Åsa Larsson Ranada¹

¹ Linköpings universitet, Institutionen för hälsa, medicin och vård, enheten för arbetsterapi

Bakgrund/Syfte*: Demens är en åldersrelaterad sjukdom som är förknippad med komplexa hälso- och vårdbehov. På grund av demografiska förändringar förväntas antalet äldre personer med demenssjukdom öka. Arbetsterapeuter möter personer med demenssjukdom i sitt dagliga arbete, men lite är känt om deras erfarenheter av att arbeta med personer med demens. Syfte med denna studie var att utforska arbetsterapeuters erfarenheter av att arbeta med personer med demenssjukdom.

Metod/Tillvägagångssätt*: Semistrukturerade intervjuer genomfördes med tio arbetsterapeuter. Data analyserades med hjälp av reflexiv tematisk analys.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultaten presenteras i fem olika teman: Att arbeta med personer som inte känns vid nedsatta förmågor; Att ”rädda ansiktet” på personen i olika bedömningsituationer; Att underlätta fortsatt engagemang i vardagliga aktiviteter; Att använda information från omvårdnadspersonal vid bedömning av behov av arbetsterapeutiska insatser; Att hantera olika önskemål kring arbetsterapeutiska insatser.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: I sitt arbete med personer med demenssjukdom ställs arbetsterapeuter inför flera komplexa situationer som de måste hantera i praktiken. Arbetsterapeuter behöver anpassa sitt arbetssätt utifrån personens dagsform och förmågor men också hantera situationer där närstående eller omsorgspersonal har andra önskemål än personen med demenssjukdom. Samverkan med omvårdnadspersonal är centralt för att erbjuda relevanta arbetsterapeutiska insatser i takt med att sjukdomen fortskrider. Dock behöver den informationen hanteras varsamt då de saknar arbetsterapeutisk kompetens. Resultatet visar också att arbetsterapeuter, med sin unika kompetens om aktivitetens betydelse för hälsa och välbefinnande, kan underlätta men också säkerställa att personen med demenssjukdom har fortsatt möjlighet att genomföra vardagliga aktiviteter snarare än att personer i deras närhet tar över aktiviteter.

10. Mångfald och hälsa

"Occupational Justice" begreppet – upplevelser av personer med neurologiska funktionsnedsättningar som reser med kollektivtrafik

4. Blandade stadier

10. Mångfald och hälsa

Keywords: Transporter, aktivitetsrättvisa, diskriminering

Kristofer Hansson^{1, 2}

Lena Levin^{2, 3}, Vanessa Stjernborg^{2, 4}, Eva Månsson Lexell^{2, 4}

¹ Malmö universitet

² K2

³ VTI

⁴ Lunds universitet

Bakgrund/Syfte*: Att resa med kollektivtrafik möjliggör för människor att ta sig till olika aktiviteter såsom till arbetet, för att handla mat eller för att kunna delta i fritidsaktiviteter. Enligt WHO:s agenda för hållbar utveckling är det också en mänsklig rättighet att ha tillgång till en tillgänglig kollektivtrafik. Det aktivitetsvetenskapliga begreppet "occupational justice" beskriver olika perspektiv av mänskliga rättigheter. Det saknas dock forskning som undersökt hur personer med olika funktionsnedsättningar beskriver sina möjligheter att resa med kollektivtrafik i relation till begreppet. Syftet var därför att undersöka hur personer med neurologiska sjukdomar upplever resande med kollektivtrafik och hur deras upplevelser manifesteras i begreppet "occupational justice".

Metod/Tillvägagångssätt*: Åtta personer mellan 30–60 år med olika neurologiska sjukdomar och en anhörig deltog i studien. Datainsamlingen bestod av individuella intervjuer och "go-alongs" i anslutning till resor med kollektivtrafik. Data analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Deltagarna upplevde mycket obalans när de reste med kollektivtrafik och att de blev marginaliserade och exkluderade från kollektivtrafik. Detta ledde till ett utanförskap där man kände sig som en börda men också stigmatiserad. De upplevde sig berövade från kollektivtrafik, då de inte längre ansåg att det var ett alternativ för dem. Särskilt när de riskerade att hamna i obehagliga situationer, exempelvis då personers agerande tolkades som diskriminerande då de tydligt uttalade att personer med funktionsnedsättningar inte skulle nyttja kollektivtrafik.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Studien visar att trots stora ansträngningar att göra kollektivtrafiken tillgänglig behövs mer insatser för att uppnå WHO:s agenda för hållbar utveckling. Arbetsterapeuters insatser bör arbeta mer på samhällsnivå för att möjliggöra en tillgänglig kollektivtrafik.

11. Perspektiv på delaktighet

Upplevelse och erfarenheter av organisationen som möjliggörare eller barriär för delaktighet hos barn med funktionsnedsättningar

1. Barn och ungdomar

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: Barns Delaktighet, Organisation, Team

Linda Sjödin^{1, 2}

Frida Lygnegård³, Susann Arnell⁴, Lilly Augustine¹

¹ CHILD forskargrupp, Högskolan för lärande och kommunikation Jönköping University

² Habiliteringscentrum Region Jönköpings län

³ Avdelningen för rehabilitering, Hälsohögskolan Jönköping University, CHILD forskargrupp

⁴ Faculty of Medicine and Health, University Health Care Research Center, Örebro University, Örebro, Sweden

Bakgrund/Syfte*: **Bakgrunden** är att barn med funktionsnedsättningar är mindre delaktiga i vardagsaktiviteter jämfört med barn utan funktionsnedsättning.

I Sverige har barn med funktionsnedsättningar möjlighet till stöd av barn – och ungdomshabiliteringar. Hur dessa är organiserad i olika regioner skiljer sig åt, så även målgruppen. Habiliteringarna har en långvarig tradition med tvärprofessionella team där arbetsterapeuten är en självklar teammedlem.

Tidigare forskning har visat att om barn är delaktiga i rehabiliteringen så ökar möjligheten till att de blir mer delaktiga i sin vardag. Detta i kombination med att barnkonventionen idag är lag gör det angeläget att arbeta för att möjliggöra barnets delaktighet.

Samtidigt har rehabiliteringarna en stor utmaning i att möta den pågående ökade mängd barn vilket medför organisationsförändringar.

Syftet är att undersöka hur professionella med olika yrkestitlar inom rehabiliteringsteamerna uppfattar och erfar att beslut på organisatorisk nivå påverkar barns delaktighet i rehabiliteringsprocessen.

Metod/Tillvägagångssätt*: **Metoden** är kvalitativ. Data har samlats in via fokusgruppsdiskussioner med personal på rehabiliteringar i fyra olika regioner, en fokusgrupp per region. Det pågår en intervjustudie med personal på en rehabilitering.

Resultat/Förväntat resultat*: **Preliminära resultatet** visar att hur den professionella ex arbetsterapeuten och teamet arbetar påverkas av organisatoriska rutiner och beslut exempelvis kring vårdgarantin och hjälpmedel. Detta i sin tur påverkar hur och om barnet blir delaktig i rehabiliteringsprocessen. Även erfarenhet och kompetens tycks spela roll.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: **Praktiskt tillämpning;** Genom att utforska professionellas upplevelse av organisatoriska faktorer som möjliggörare och barriär för barns delaktighet kan det bidra till beslut som ökar barnets delaktighet i rehabiliteringen och därmed även möjliggöra för ökad delaktighet i vardagliga aktiviteter.

Delaktighet och stöd i vardagen under ett decennium – upplevelser från personer med reumatoid artrit och deras närstående

2. Vuxna

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: delaktighet, stöd, social miljö

Maria Bergström¹

¹ Institutionen för hälsa, medicin och vård, Linköpings universitet

Bakgrund/Syfte*: Trots modern och utvecklad behandling av den inflammatoriska ledsjukdomen reumatoid artrit (RA) kvarstår delaktighetsinskränkningar, och kvarvarande symtom, såsom smärta och stelhet, påverkar vardagen under lång tid efter diagnos. Den sociala miljön kan positivt inverka på delaktighet i vardagen, varför kunskapen kring detta behöver fördjupas för målgruppen. Syftet var därför att undersöka delaktighet i vardagen för personer med RA under ett decennium, samt att undersöka vilken påverkan närstående och deras stöd kan ha.

Metod/Tillvägagångssätt*: Fyra studier genomfördes där samtliga personer med RA rekryterades från projektet TIRA-2 – ett samarbete i sydöstra sjukvårdsregionen. 1) En kvalitativ intervjustudie med 59 personer med RA; 2) Longitudinell kohort med 274 personer med RA; 3) Kvalitativ intervjustudie med 16 personer med RA och deras närstående; 4) En longitudinell mixad metodstudie med 31 personer med RA.

Resultat/Förväntat resultat*: Personer med RA och deras närstående behöver anpassa vardagen under många år. Närstående kan i vissa fall utgöra en hindrande faktor men har mestadels en positiv påverkan på delaktighet i vardagen. Stöd från närstående är en självklar nödvändighet för delaktighet. Dock identifierades ett fortsatt kunskapsbehov, där hälso- och sjukvårdspersonal kan utgöra ett informativt stöd.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Under sjukdomsförloppet är förståelse och stöd viktiga möjliggörande faktorer för delaktighet i vardagen för personer med RA. För att närstående i sin tur ska kunna agera stöttande är även de i behov av stöd från andra, exempelvis hälso- och sjukvårdsprofessioner. Närstående bör också bli ytterligare involverade i rehabiliteringsprocessen, som ett viktigt steg mot ökad delaktighet i vardagen för personer med RA.

Digital delaktighet för vuxna med psykiatriska tillstånd – ny och viktig arena för arbetsterapeuter

2. Vuxna

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: Digital delaktighet, Psykiatri, Arbetsmarknadsenhet

Anna Hassel^{1,2}

Frida Aspblom^{2,3}

¹ Arbetsmarknadsenhet

² Hammarö Kommun

³ Socialpsykiatri

Bakgrund/Syfte*: Den explosionsartade framfarten inom digitalisering ställer höga krav på alla i samhället och skapar ett utanförskap hos individer som av olika orsaker inte kan delta. För personer med psykiatriska tillstånd kan detta skapa aktivitetsbegränsningar och minskad delaktighet i vardagen.

Mål

Öka digital delaktighet för målgruppen vuxna med psykiatriska tillstånd.

Metod/Tillvägagångssätt*:

1. Belysa utanförskapet för socialförvaltningens politiker, ledning och medarbetare
2. Aktivitetsträning i grupp för ökad digital kompetens för målgruppen.
3. Återbruk av digitala produkter genom en Digitaliseringsbank där produkter lånas ut för att möjliggöra digital access.

Resultat/Förväntat resultat*: Ökad medvetenhet inom socialförvaltningen om vad digitalt utanförskap kan innebära.

Arbetsterapeuter inkluderas i arbetsgrupp för digitalisering i socialförvaltningen med fokus på att förebygga digitalt utanförskap när nya metoder/verktyg introduceras. Digital delaktighet lyfts i olika sammanhang, bland annat som en arbetsmiljöfråga.

Kurs för ökad digital kompetens där skattning efter genomförd kurs visar ökad trygghet att ta sig an digitala aktiviteter.

Digitaliseringsbanken har under första året lånat ut 13 st surfplattor, elva telefoner samt en dator.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: När det digitala samhället växer är den digitala miljön och delaktigheten ett viktigt område för oss arbetsterapeuter att ta oss an. Att medvetandegöra normer, förändra attityder och förhållningssätt tar tid. I en självklar digital nutid och framtid kan vår infallsvinkel lätt förbises det är därför viktigt att lyfta hinder från flera perspektiv samt öka kunskapen och presentera möjliga lösningar för allas digitala delaktighet.

Digitala lösningar under COVID-19 för personer med intellektuell funktionsnedsättning och digital delaktighet efter pandemin

2. Vuxna

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: internetanvändning, välfärdsteknik, inkludering

Kristin Alfredsson Ågren¹

Pia Käcker², Henrik Danielsson³, Helene Lidström⁴, Lisa Palmqvist²

¹ Institutionen för Hälsa, Medicin och Vård, Enheten för arbetsterapi, Linköpings universitet.

² Institutionen för Pedagogik och specialpedagogik, Göteborgs universitet

³ Institutionen för Beteendevetenskap och Lärande, Avd för Funktionsnedsättning och samhälle, Linköpings universitet

⁴ Institutionen för Kvinnor och barns hälsa, Arbetsterapi, Uppsala universitet

Bakgrund/Syfte*: Under COVID-19 i Sverige digitaliserades tjänster, och digitala lösningar användes i hög utsträckning för vardagsaktiviteter och i samhället. Digitala lösningar införlivades också i sociala insatser enligt LSS; gruppboenden, särskilda boenden och daglig verksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF).

Syftet är att beskriva tillämpningen av digitala lösningar under COVID-19 och digital delaktighet för personer med IF under och efter pandemin från deras eget perspektiv, samt personals och chefers.

Metod/Tillvägagångssätt*: Totalt genomfördes elva fokusgrupper; fem med personer med IF (n=24), fyra med personal (n=12); samt två med chefer (n=7). Data analyserades via tematisk analys.

Resultat/Förväntat resultat*: Många personer med IF fick erfarenheter av digitala lösningar under pandemin, främst i relation till daglig verksamhet där aktiviteter erbjöds genom digitala plattformar när den dagliga verksamheten stängde. Personal och chefer beskriver en ökad digital tillgänglighet under pandemin för personer med IF. Däremot lyfter personer med IF svårigheter med digital teknik och en digital diskriminering med ökat utanförskap relaterat till den ökade digitaliseringen i samhället. Gemensamt för personer med IF, personal och chefer är beskrivningen av digitala aktiviteter under pandemin som värdefulla, framförallt för sociala kontakter. Samtliga lyfter att de digitala möjligheterna har upphört efter pandemin. Chefer beskriver ojämlig tillgång till Wi-Fi och varierande digitala kompetenser hos personal inom samma kommun.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultaten visar att den ökade användningen av digitala lösningar inte har bestått i vardagliga livets aktiviteter för personer med IF och därmed indikeras inte en ökad digital delaktighet efter pandemin, vilket kan beskrivas som en försummad möjlighet för en marginaliserad grupp.

Kan gruppinterventionen Ha Koll bidra till förändringar i delaktighetsinskränkningar hos personer med intellektuell funktionsnedsättning eller autism?

2. Vuxna

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: Interventionsstudie, intellektuell funktionsnedsättning, tidshantering

Gunnel Janeslätt^{1, 2}

Patrik Arvidsson^{3, 4, 5, 6}, **Birgitta Wennberg**^{7, 8}

¹ Centrum för klinisk forskning Dalarna, Region Dalarna

² Institutionen för Folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet

³ Vuxenhabiliteringen, Region Gävleborg

⁴ Centrum för forskning och utveckling, Region Gävleborg

⁵ Institutionen för hälsovetenskaper, Örebro universitet

⁶ CHILD, Jönköping University

⁷ Centrum för Social och affektiv neurovetenskap, Linköpings universitet

⁸ Habilitering & Hälsa, Region Stockholm

Bakgrund/Syfte*: Delaktighet och vardagsfungerande är mänskliga rättigheter men personer med Intellektuell Funktionsnedsättning (IF) eller autism är oftare exkluderade från detta jämfört med personer utan funktionsnedsättning. Självs kattade delaktighetsinskränkningar kan reflektera en persons upplevda funktionshinder inom olika livsområden och vardagssituationer. För personer med IF eller autism kan kognitiv funktion liksom tidshantering ha en avgörande roll för delaktighetsinskränkningar. Gruppinterventionen Ha Koll har visat sig kunna förbättra tidshantering hos målgruppen. Syftet är att undersöka förändringar i självskattade delaktighetsinskränkningar hos vuxna med IF eller autism efter deltagande i Ha Koll.

Metod/Tillvägagångssätt*: Tvärsnitt- och före-efter-, icke-kontrollerad studie ($n=16$), varav IF ($n=6$) och autism ($n=10$). Tio kvinnor, sex män med medelålder 28,4 år. Data samlades före/efter interventionen och vid 12-månadersuppföljning med Participation Questionnaire-short version (PQ-short), en strukturerad intervju som bedömer delaktighet i 35 olika livssituationer.

Resultat/Förväntat resultat*: Efter interventionen skattades 23 (av totalt 35) livssituationer med lägre delaktighetsinskränkning (problem med delaktighet hade minskat), och tretton av dessa förblev lägre vid 12-månadersuppföljning (t.ex. Hantera stress, Vakna på morgonen, Delta i diskussioner, Använda buss eller tåg, Hantera diet och Hantera pengar). Elva livssituationer skattades med lägre delaktighetsinskränkning först vid 12-månadersuppföljning (t.ex. Komma i tid, Relatera med vänner eller föräldrar, Engagera sig i kultur och Besöka restauranger, caféer eller biografier).

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Interventionen Ha Koll som fokuserar på ökad tidshantering tycks kunna bidra till förändringar till det bättre, en minskning av delaktighetsinskränkningar i olika livssituationer hos personer med IF och autism. Ytterligare studier behövs dock för att få en säkrare förståelse för relationen mellan interventionen och förändringar i självskattad delaktighet och delaktighetsinskränkningar

För- och nackdelar med att använda bedömningsinstrument som undersöker vilja till aktivitet i vardagen med hemtjänstanvändare

3. Äldre

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: vilja, motivation, hemtjänst

Marianne Granbom¹

¹ Institutionen för hälsovetenskaper, Lunds universitet

Bakgrund/Syfte*: Vilka aktiviteter som hemtjänstanvändare får hjälp med regleras via biståndsbeslut, men det är oklart om stödet motsvarar deras önskan om vad de vill göra för aktiviteter för att få en meningsfull vardag. Syftet är att starta en diskussion kring för- och nackdelar med att använda bedömningsinstrument som fokuserar på vad en hemtjänstanvändare *vill* göra.

Metod/Tillvägagångssätt*: Intervjuer med Gap i vardagens aktiviteter (GAP) med 11 hemtjänstanvändare. Två var män och 9 kvinnor, 66 till 93 år gamla. De hade hemtjänstinsatser dagligen. GAP-formulären och intervjuerna var utgångspunkten för den kvalitativa analysen. Teorier om åldrande och arbetsterapi användes i tolkningarna.

Resultat/Förväntat resultat*: Deltagarna identifierade endast få gap mellan aktiviteter de önskade göra/få hjälp att göra, och som de inte kunde göra/få hjälp att göra. Analysen visade att det berodde på att de inte *vill* göra aktiviteterna trots att dessa ingått i tidigare aktivitetsrepertoar och att de tidigare värdesattes högt. Teorier om åldrande och arbetsterapi kan delvis förklara varför personer med omfattande hälsomässiga begränsningar inte längre *vill* göra viss aktiviteter. I samtalen framkom dock vilja till görande som inte fångades upp med enbart GAP.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: GAP som utgångspunkt gav en möjlighet till fördjupat samtal om vad en person önskade att göra men också en förståelse av hur viljan att göra starkt begränsas av hälsan och strukturella möjligheter till stöd. I en personcentrerad äldreomsorg är arbetsterapeuter, med god kunskap om åldrande och om vad som påverkar viljan till görande en ovärderlig resurs för att identifiera vad en person önskar göra för att få en meningsfull vardag.

Hur kan vi stötta patienter med funktionsnedsättning att vara delaktiga i digitala vardagsaktiviteter genom alternativa styrsätt?

4. Blandade stadier

11. Perspektiv på delaktighet

Keywords: hjälpmedel, support, tillgänglighet

Kristina Malmberg^{1, 2}

Åsa Larsson Ranada³

¹ Region Västernorrland, Hjälpmedel Västernorrland

² Linköpings universitet, Institutionen för hälsa, medicin och vård, student

³ Linköpings universitet, Institutionen för hälsa, medicin och vård, enheten för arbetsterapi

Bakgrund/Syfte*: Personer med funktionsnedsättning stöter på fler hinder vid deltagande i digitala vardagsaktiviteter jämfört med den genomsnittliga befolkningen. När en funktionsnedsättning förhindrar användningen av IKT (information och kommunikationsteknologi) genom mus eller tangentbord, måste alternativa lösningar övervägas. Alternativa styrsätt är exempelvis ögonstyrning, gyromus etc, vilka möjliggör för personer med funktionsnedsättning att självständigt hantera IKT och därmed delta i digitala vardagsaktiviteter. Syftet är att beskriva upplevelsen av delaktighet i digitala vardagsaktiviteter hos personer med funktionsnedsättning som använder förskrivet alternativt styrsätt för IKT.

Metod/Tillvägagångssätt*: Nio intervjuer genomfördes med personer med funktionsnedsättning som använder alternativa styrsätt och analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Det tema som analysen identifierade var *Utan tillgänglighet ingen delaktighet i digitala vardagsaktiviteter* vilket utgick från kategorierna *Självständighet i att använda IKT stödjer delaktighet* och *Brist på teknik, funktionalitet och support begränsar delaktighet*.

Självständighet i att använda IKT var viktigt för att få vara privat, att få delta på lika villkor och är en förutsättning för produktivitet. Brist på teknik, funktionalitet och support bestod av att tekniska krav begränsar, att det alternativa styrsätt är begränsat till en viss miljö och det är komplext med att få support då många aktörer är inblandade och det är bristande digital kompetens hos förskrivarna.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: För att främja digital delaktighet kan alternativa styrsätt bidra, dock krävs teknisk tillgänglighet, självständighet och god support. Digital kompetens och kunskap om personernas digitala miljö och aktiviteter behöver öka genom introduktion och kontinuerlig utbildning.

12. Skola

Interprofessionellt samarbete för inkluderande lärmiljöer i låg- och mellanstadiet: Genomförbarhet av Partnering for Change (P4C)

1. Barn och ungdomar

12. Skola

Keywords: Elevhälsa, Response-to-Intervention (RtI), Universell design för lärande (UDL)

Moa Yngve¹

Vedrana Bolic Baric¹, Helene Lidström², **Maria Borgestig**²

¹ Linköpings universitet

² Uppsala universitet

Bakgrund/Syfte*: Många elever i svenska skolor upplever begränsad delaktighet på grund av icke-inkluderande lärmiljöer. Utredningen “En förbättrad elevhälsa” syftar till att ge svar på hur elevhälsan kan stärkas för att bättre tillgodose elevers behov och effektivisera arbetet med stöd och särskilt stöd. Arbetsterapeuters kompetens om miljö och funktionsnedsättning kan stärka elevhälsans arbete. Partnering for Change (P4C) är en evidensbaserad kanadensisk arbetsmodell som bygger på samarbete mellan skolpersonal och arbetsterapeuter för att främja inkluderande lärmiljöer.

Syfte: Att undersöka genomförbarheten av P4C i svenskt låg- och mellanstadium.

Metod/Tillvägagångssätt*: En mixad-metoddesign användes. Intervjuer (n=15) med pedagoger, arbetsterapeuter och rektorer från tre grundskolor som implementerat P4C, under en termin, analyserades med deduktiv innehållsanalys baserat på genomförbarhetsområden av Bowen et al. (2009). Kvantitativa frågeformulärdata om implementerade interventioner analyserades med beskrivande statistik.

Resultat/Förväntat resultat*: Deltagarna upplevde att P4C var möjlig att implementera i svenskt låg- och mellanstadium. P4C kunde integreras i, och stärkte, skolornas befintliga arbete med inkluderande lärmiljöer. Pedagoger och arbetsterapeuter implementerade tillsammans 83 interventioner under terminen, vilket tyder på att de i samverkan via P4C identifierade förbättringsbehov i lärmiljön. Samarbetet inom P4C och implementerade interventioner upplevdes ge positiva effekter för både elever och pedagoger.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: P4C ansågs vara genomförbar för att främja inkluderande lärmiljöer i svensk grundskola. P4C kräver inga ytterligare anpassningar för implementering och kan positivt bidra till elevhälsans arbete med inkluderande lärmiljöer. Samarbetet inom elevhälsan, mellan lärare och arbetsterapeuter har systematiserats och utökats genom P4C, och kan bidra till samskapade interventioner som bättre möter elevernas olika behov i skolan.

Utvärdering av Partnering for Change (P4C) på låg- och mellanstadiet: effekt på elevers engagemang, aktivitetsutförande och psykiska hälsa

1. Barn och ungdomar

12. Skola

Keywords: inkluderande lärmiljöer, delaktighet, engagemang för lärande

Vedrana Baric^{1,2}

Moa Yngve^{1,2}, Helene Lidström², Marie Holmefur³, Maria Borgestig²

¹ Linköping universitet

² Uppsala universitet

³ Örebro universitet

Bakgrund/Syfte*: Psykisk ohälsa bland barn har ökat globalt de senaste decennierna. Internationell forskning betonar vikten av hälsofrämjande insatser i skolor, i samverkan mellan lärare, elevhälsa och skolledning. Partnering for Change (P4C), utvecklat och prövat i Kanada med goda resultat, syftar till att skapa inkluderande lärmiljöer genom nära samarbete mellan lärare och arbetsterapeuter samt insatser på flera nivåer (klassrums-, grupp- och individnivå). P4C utvärderas nu i Sverige i flera delstudier. Denna studie utvärderar effekten av P4C för att främja elevers engagemang, aktivitetsutförande och psykiska hälsa.

Metod/Tillvägagångssätt*: Interventions- kontrollgruppsdesign med före-efter mätningar. P4C implementerades av fem arbetsterapeuter i nio klasser med tretton lärare, 213 elever (förskoleklass till årskurs 6) och 231 elever i kontrollklasser under en period av fyra månader. Primärt utfallsmått är engagemang i lärande mätt med "Elevers engagemang vs. likgiltighet att lära sig: Lärarrapport" (EEL). Sekundära mått inkluderar hälsorelaterad livskvalitet, skolrelaterat välbefinnande, aktivitetsutförande och närvaro.

Resultat/Förväntat resultat*: Analyser pågår. Resultat för P4Cs effekt på hälsorelaterad livskvalitet, skolrelaterat välbefinnande och närvaro kommer att redovisas på konferensen. Preliminära resultat för interventionsgruppen visar ett signifikant förbättrat aktivitetsutförande före och efter P4C ($m=6,2$, $md=7$ vs. $m=8,4$, $md=9$) ($P<.001$). Totalt var 85% av målen helt eller delvis uppfyllda. Majoriteten av insatserna i P4C-klasserna var på klassrumsnivå (72%) jämfört med kontrollklasserna (35%).

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Preliminära resultat visar att P4C ökar elevers aktivitetsutförande i skolan och leder till hög måluppfyllelse. P4C kan möjliggöra för arbetsterapeuter att arbeta hälsofrämjande med insatser på helklassnivå. Baserat på de lovande resultaten från låg- och mellanstadiet kommer P4C att prövas i högre stadier i nästa steg.

13. Utbildning och handledning

Handledning och undervisning för studenter som skriver examensarbetet på arbetsterapeutprogrammet i Lund

2. Vuxna

13. Utbildning och handledning

Keywords: Handledning, Examensarbete, Peer learning

Pia Hovbrandt¹

Marianne Kylberg¹, Eva Månsson Lexell¹, Eric Asaba², Kristina Orban¹

¹ Lunds universitet

² Karolinska Institutet

Bakgrund/Syfte*: Det ställs idag höga krav på samtliga vårdprofessioner att kunna kommunicera vetenskap och föra vetenskapliga resonemang och diskussioner i sin framtida yrkesutövning. En ansträngd ekonomi gör att nya pedagogiska metoder behöver utvecklas, metoder som är kostnadseffektiva men ändå ger en hög vetenskaplig och ämnesmässig kvalitet. Därför finns ett behov av uppdaterad kunskap om handledningsstrategier och upplägg av handledning gällande examensarbeten på grund- och avancerad nivå.

Syftet med detta projekt var att kartlägga kunskapsläget gällande evidensbaserade pedagogiska metoder/modeller inom medicinsk och hälsovetenskaplig pedagogisk forskning vid handledning av examensarbete på grund – och avancerad nivå.

Metod/Tillvägagångssätt*: I en integrerad litteraturoversikt enligt Whitemore och Knafl's undersöktes vilka pedagogiska modeller som var kostnadseffektiva och går att implementera för kurser för examensarbeten på grund- och avancerad nivå inom medicin- och hälsovetenskap. Totalt identifierades 23 artiklar som kvalitetsgranskades och slutligen kvarstod elva artiklar där samtliga författare var delaktiga i analysarbetet.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultatet visar fyra kategorier som beskriver handledares och studenters uppfattning om olika handledningsmodeller och de effekter som en förändrad handledning kan bidra med. De fyra kategorierna är: Inramning och struktur när processen startar; Handledning och pedagogiska strategier; Handledningsmodeller; Kursmålens betydelse.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Slutsatsen är att det behövs en ny pedagogisk modell för handledning av examensarbete med olika strategier som kan bidra till nyttoeffekter både ekonomiskt och som framför allt skulle kunna bidra till högre kvalitet. En ny tentativ modell föreslås med handledning och andra pedagogiska inslag för att möjliggöra en lärandeprocess under examensarbetet. Modellen visar studentens väg från början till det färdiga examensarbetet och de olika moment som ingår processen.

Studentaktivt integrerat lärande och tvärprofessionella lärarteam

5. Ej relevant

13. Utbildning och handledning

Keywords: Ämnesintegrering, Aktivt lärande, Studentmedverkan, Kreativ examination, Tvärprofessionell samverkan

Eva Edström¹

Nina Gunnarsson¹, Saffran Möller¹, Michael Sjöqvist¹

¹ Hälsohögskolan, Jönköping University

Bakgrund/Syfte*: I delkursen: Vuxenlivet, 15 hp (i kursen Aktivitet och utveckling genom hela livet, 30 hp) är det övergripande lärandemålet att tillämpa arbetsterapeutiska teorier/modeller tillsammans med relaterade ämnen: anatomi & fysiologi, psykologi, juridik samt kunskap om normalitet/marginalisering/delaktighet för att förklara utförandet av aktivitet i vuxenlivet. Pedagogiken är Blended Learning, Flipped Classroom och Active Learning Classroom (ALC), och genomförs genom instuderingsmaterial, ALC-lektioner och ALC-seminarier där tvärprofessionella lärarteam samarbetar med studenterna och varandra.

Examinationen är en individuell muntlig examination i grupp. Utifrån ett case diskuterar studenterna olika frågeställningar där de tillämpar kunskap från de olika ämnena för att förklara utförandet av aktivitet. Lärare från de olika professionerna deltar, ställer följdfrågor och sätter ett gemensamt individuellt betyg.

Kursvärderingar visar att studenterna i hög grad är nöjda med kursen och dess upplägg. Ett positivt klimat karaktäriserar lärandesituationerna. Lärarna är mer coacher/handledare än kunskapsauktoriteter i mötet med studenten. Resultat och genomströmning är högre än tidigare.

Metod/Tillvägagångssätt*: Utifrån ovanstående kurs i ett "Rundabordssamtal" diskutera studentaktivt lärande och tvärprofessionella lärarteam samt utmaningar och möjligheter i studenters lärande och lärares pedagogiska arbete. Genom en fishbowldesign inbjuds konferensdeltagare att göra inlägg och delta i diskussionerna för att ge nya infallsvinklar till panelens diskussionsämnen. Panelen kommer att bestå av lärare från olika professioner samt studenter som genomgått aktuell kurs.

Resultat/Förväntat resultat*: Utifrån panelens och konferensdeltagarnas inlägg och diskussioner bidra till kunskapsutveckling avseende studentaktivt lärande och tvärprofessionellt samarbete.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Förutom utveckling av aktuell kurs använda resultatet för att, genom olika medier, sprida hur tvärprofessionellt samarbete och studentaktiv pedagogik på ett framgångsrikt sätt kan användas i högre utbildning.

Utbildning i kulturell kompetens i svensk hälso-och sjukvård: Utvecklad genom co-design med personal och patienter

5. Ej relevant

13. Utbildning och handledning

Keywords: kulturell kompetens, utbildning, co-design

Holstein Jane¹

Annika Lindh Falk¹, Jan Sandqvist¹, Tiny Jaarsma¹, Mathilda Björk¹

¹ Linköpings Universitet

Bakgrund/Syfte*: Sverige är ett mångkulturellt samhälle och många migranter har utmanande hälsoproblem, vilket ställer krav på arbetsterapeuter och annan personal att tillhandahålla kulturellt relevanta insatser. Personal behöver utveckla kulturell kompetens men det saknas forskningsbaserad utbildning av kulturell kompetens för interprofessionella team i Sverige. Syftet är att beskriva co-designprocessen av att utveckla en utbildning inom kulturell kompetens för hälso-och sjukvårdspersonal samt att presentera den utbildningsprototyp som utvecklats.

Metod/Tillvägagångssätt*: Denna studie använde co-design som metod där personal inom smärtrehabilitering (n=11), patienter med migrantbakgrund (n=6) och forskare (n=5), gemensamt skapat en utbildning. Datainsamlingen genomfördes i en process där tre idégrupper med personal och sex individuella patientintervjuer genomfördes med stöd av sex element enligt Boyd (2010). Bearbetningen av insamlade datan gjordes i dialog genom processen med fokus på brainstorming, prioritering och beslut.

Resultat/Förväntat resultat*: Co-design processens resultat visar att viktiga nyckelfynd gjordes via idégrupperna, patientintervjuerna och forskargruppsdiskussionerna för att kunna utveckla den beslutade prototypen gällande kursinnehåll och pedagogiskt upplägg. Utbildningsprototypen heter *Kulturell kompetens och dess praktiska tillämpning inom hälso- och sjukvård* och består av fyra kursmoduler: 1) Kulturell kunskap, 2) Kulturellt resonemang, 3) Kulturell interaktion och 4) Kulturell kontext. Varje modul innehåller minst ett specifikt mål och flera lämpliga läraktiviteter.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Att utbilda hälso- och sjukvårdspersonal i kulturell kompetens är ett viktigt steg för att erbjuda kulturellt anpassade insatser till patienter med olika kulturella bakgrunder. Genom att inkludera perspektiv från både personal och patienter ökar den forskningsbaserade utbildningens kliniska relevans. Nästa steg är att personalen genomgår och utvärderar utbildningen för att säkerställa dess praktiska genomförbarhet.

14. Utredning

Svensk översättning och kulturell validering av Prosthetic Upper Extremity Functional Index-2

1. Barn och ungdomar

14. Utredning

Keywords: Arbetsterapi, Utvärdering, Pediatrik

Cathrine Widehammar^{1, 2}

Lis Sjöberg¹

¹ Hälsovetenskaper Örebro universitet

² Dismeli- och armprotescentrum, Universitetssjukhuset Region Örebro län.

Bakgrund/Syfte*: **Syfte:** Vårt syfte var att översätta och kulturellt validera det kanadensiska frågeformuläret Prosthetic Upper Extremity Functional Index-2 (PUFI-2) till svenska förhållanden. Formuläret är ett digitalt frågeformulär som undersöker hur barn, 3-18 år, som använder armprotes klarar att utföra vardagliga tvåhandsaktiviteter. Det ger en bra bild av hur barnet klarar sig i sin vardag, både i hemmet, skolan och på fritiden.

Metod/Tillvägagångssätt*: **Metod:** Översättning och kulturell anpassning av PUFI-2 utfördes enligt ISPOR:s riktlinjer för tvärkulturell anpassning av patientrapporterade resultatmått. Dessa riktlinjer omfattar tio steg, inklusive framåt och tillbaka översättning. Den svenska versionen testades på målgruppen och utvärderades genom strukturerade intervjuer med barn och föräldrar.

Resultat/Förväntat resultat*: **Resultat:** Tio barn, pojkar och flickor i varierande ålder, testade den svenska versionen av PUFI-2. De minsta barnen fyllde i med hjälp av sina föräldrar. Svenska PUFI-2 formuläret var lätt att förstå, visade god innehållsvaliditet för de olika aktiviteterna i en svensk kontext och de individuella resultaten kunde tydligt skilja på barn med olika vana av att använda protes och med olika aktivitetsförmåga.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: **Slutsats/Praktisk tillämpning:** Den svenska versionen av PUFI-2 var användarvänlig och meningsfull att fylla i för både barn och föräldrar. Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt att uttrycka sina åsikter och det är viktigt att ta hänsyn till dem, även inom hälso- och sjukvården. Genom att använda frågeformuläret inför sina klinikbesök ges barn en möjlighet att delta i målsättning och behandlingsplanering. Arbetsterapeuten får på så vis ett bra underlag både för att utvärdera protesförskrivningen och för att planera rehabiliteringen utifrån barnets eget behov och önskemål.

Mönster av tidsuppfattning för barn och ungdomar med och utan autism

1. Barn och ungdomar

14. Utredning

Keywords: Autism, Tidsuppfattning, Klusteranalys

Birgitta Wennberg^{1,2}

Annika Sköld³, Gunnel Janeslätt^{4,5}

¹ Centrum för Social och affektiv neurovetenskap, Linköpings universitet

² Habiliteringens resurscenter, Habilitering & Hälsa, Region Stockholm

³ Institutionen för Neurobiologi, Vårdvetenskap och Samhälle, Karolinska Institutet

⁴ Centrum för klinisk forskning Dalarna, Region Dalarna

⁵ Institutionen för Folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet

Bakgrund/Syfte*: Kunskap om tidsuppfattning hos barn med autism är sparsam, men svårigheter med tid rapporteras som ett dominerande problem i vardagen både i hemmiljön och i skolan. Den senaste tidens utveckling av metoder för att träna tidsuppfattning och kompensera med tidshjälpmiddel har gjort det nödvändigt att identifiera individer som kan dra nytta av dessa interventioner.

Syftet med studien var att identifiera och undersöka mönster i tidsuppfattning hos barn med och utan autism 10 – 15 år.

Metod/Tillvägagångssätt*: Beskrivande, jämförande tvärsnittsstudie, baserad på ett bekvämlighetsurval ($n=1006$), varav barn med autism ($n=198$), barn med typisk utveckling ($n=808$). Tidsuppfattning mättes med det objektiva instrumentet *Kartläggning av Tidsuppfattning* (KaTid®-Ung).

Analysen gjordes med hierarkisk klusteranalys baserat på de fyra delskalorna i KaTid®-Ung. Jämförelser mellan klustren gjordes avseende skillnader i tidsuppfattning, ålder och barn med/utan autism.

Resultat/Förväntat resultat*: Preliminära resultat visar fyra differentierade kluster där flertalet uppvisar ett mönster som överensstämmer med tidigare forskning om utvecklingen av tidsuppfattning hos barn med typisk utveckling. Barn med autism förekommer i alla fyra kluster, men i varierande antal och är över lag äldre än barnen med typisk utveckling. Den största andelen barn med autism återfinns i det kluster där uttalade svårigheter med tidsorientering/begrepp och tidsplanering framträder, men barn med autism visar en stor individuell variation.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultaten ger ökad kunskap om tidsuppfattning hos barn med och utan autism. Kunskapen kan ge vägledning för arbetsterapeuter att ge adekvat individanpassat stöd till barn med autism, vilket kan leda till ökad självständighet och delaktighet i deras dagliga liv både i hemmet och i skolan.

Praxis för kartläggning av synfunktionsnedsättning efter förvärvad hjärnskada inom svensk sjukvård - en enkätstudie

4. Blandade stadier

14. Utredning

Keywords: förvärvad hjärnskada, synkartläggning, rehabilitering

Hilda Holmström^{1,2}

¹ Universitetet i Sørøst-Norge

² Region Västerbotten, Synrehabilitering

Bakgrund/Syfte*: 50-70 % av alla som drabbas av en hjärnskada får problem med synen. Synfunktionsnedsättning kan leda till minskad delaktighet i aktivitet och sociala kontakter samt minskad livskvalitet. Tydliga nationella riktlinjer för synkartläggning vid förvärvad hjärnskada saknas och kunskap om aktuell praxis behövs. Målet med studien var att beskriva aktuell praxis för kartläggning av synfunktionsnedsättning efter förvärvad hjärnskada inom svensk hälso- och sjukvård.

Metod/Tillvägagångssätt*: Ett befintligt frågeformulär från en nordisk studie översattes och distribuerades som en webbenkät till personer av olika yrkeskategorier som arbetar med utredning och rehabilitering av patienter med förvärvad hjärnskada.

Resultat/Förväntat resultat*: Av de 43 som svarade på enkäten var 24 arbetsterapeuter. Svar inkom från samtliga sjukvårdsregioner och olika kategorier av sjukhus och visade att det främst är arbetsterapeut och läkare som kartlägger synen efter hjärnskada. Bara en fjärdedel angav att det finns en rutin eller riktlinje för synkartläggning vid deras enhet. På några enheter finns ett särskilt team som kartlägger synen, i samtliga av de teamen ingår arbetsterapeut. Det varierar stort hur synen kartläggs efter hjärnskada och vilka efterföljande åtgärder som erbjuds. Fler arbetsterapeuter än övriga angav att de har gått kurs angående synfunktionsnedsättning efter hjärnskada. Samtidigt angav arbetsterapeuterna att begränsad kunskap är en mycket stor utmaning i arbetet med att identifiera synfunktionsnedsättning efter hjärnskada.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Bristen på gemensamma tydliga riktlinjer för rutinmässig och strukturerad kartläggning av synfunktionsnedsättning efter förvärvad hjärnskada riskerar orsaka ojämlik tillgång till vård och rehabilitering och man riskerar missa patientens behov av synrehabiliterande insatser. Kunskap behövs, i synnerhet hos arbetsterapeuter som ofta är ansvariga för kartläggningen.

15. Utvärdering

Patienter med postcovid: beskrivning och utvärdering av aktivitetsutförande och tillfredställelse

2. Vuxna

15. Utvärdering

Keywords: Postcovid, aktivitetsutförande, rehabilitering

Malin Einarsson¹

¹ Region Stockholm Danderyds sjukhus

Bakgrund/Syfte*: Majoriteten av de som insjuknar i Covid-19 återhämtar sig, men vissa upplever långvariga symtom vilket diagnosticeras som Postcovid. Dessa symtom kan påverka individens aktivitetsutförande, men vi vet ännu inte exakt hur. Sedan 2021 har Rehabiliteringsmedicinska Universitetssjukhuset, Danderyd erbjudit interprofessionell rehabilitering för patienter med fatigue och kognitiv nedsättning efter en Covid-19 infektion.

Syftet med denna studie är att beskriva patientskattade viktiga aktivitetsproblem inom områdena personlig vård, produktivitet och fritid och utvärdera om det finns någon skillnad i självskattat utförande och tillfredställelse av aktivitetsproblemen efter ett interprofessionellt rehabiliteringsprogram.

Metod/Tillvägagångssätt*: Canadian Occupational Performance Measure (COPM) är ett arbetsterapeutiskt bedömningsinstrument som används för att identifiera aktivitetsproblem. Aktiviteterna skattas sedan av patienten gällande utförande och tillfredställelse på en skala från 1 till 10, där högre siffror indikerar bättre utförande och tillfredsställelse. Skattningarna utförs före, efter och sex månader efter avslutad rehabilitering.

Resultat/Förväntat resultat*: 262 olika aktiviteter har identifierats vid rehabstart (n=76) där det vanligaste COPM området är fritidsaktiviteter såsom att träna och att träffa vänner, följt av produktivitet såsom att kunna arbeta eller hushållsaktiviteter.

Preliminära resultat visar en statistisk signifikans förbättring av utförande både direkt efter rehab samt 6 månader senare, däremot är skattad tillfredställelse bättre efter rehab men kvarstår på samma nivå 6 månader efteråt (n=44).

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Resultat från denna studie kan bidra till en ökad förståelse för denna patientgrupp samt utveckla anpassade behandlings- och rehabiliteringsåtgärder.

16. Vardagsaktiviteter

Unga vuxna med förvärvad hjärnskada: Utförande i dagliga aktiviteter efter rehabilitering med individuellt utformade rehabiliteringsinsatser

2. Vuxna

16. Vardagsaktiviteter

Keywords: Hjärnskaderehabilitering, Unga vuxna, COPM

Charlotte Heurlin¹

¹ Rehabiliteringsmedicinska Universitetskliniken Stockholm, Danderyds sjukhus

Bakgrund/Syfte*: Att utforska viktiga aktivitetsproblem inom personlig vård, produktivitet och fritid hos unga vuxna med förvärvad hjärnskada som deltar i en ny rehabiliteringsverksamhet riktad till unga vuxna mellan 18-25 år med förvärvad hjärnskada. Syftet var även att analysera förändringar i utförande och tillfredsställelse mellan in- och utskrivning.

Metod/Tillvägagångssätt*: Studien är baserad på data från en klinisk databas, som byggts upp under verksamhetens första nio år. 46 patienter med förvärvad hjärnskada med COPM-data (Canadian Occupational Performance Measure) från både inskrivning och utskrivning (upp till sju år senare) inkluderades. Patienterna identifierade viktiga problem i aktivitetsutförande genom COPM samt skattade utförande och tillfredsställelse.

Resultat/Förväntat resultat*: Totalt identifierades 122 aktivitetsproblem inom personlig vård, produktivitet och fritid. Total skattning av COPM-utförande vid inskrivningen var 5 (median) och COPM-tillfredsställelse 2 (median). Skattningen förbättrades signifikant från inskrivning till utskrivning i COPM med stora effektstorlekar.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Studien visar på signifikanta förbättringar i aktivitetsutförande och tillfredsställelse vid utskrivning från en individualiserad rehabiliteringsverksamhet som syftar till att stödja unga vuxna med ABI i övergången från tonåren till vuxenlivet

”Bara man lär sig att anpassa sig” – en longitudinell mixad metodstudie om det första decenniet med reumatoid artrit

2. Vuxna

16. Vardagsaktiviteter

Keywords: funktionshinder, aktiviteter i vardagen, kronisk sjukdom

Maria Bergström¹

Åsa Larsson Ranada¹, Annette Sverker^{1,2,3}, Ingrid Thyberg^{4,5}, Mathilda Björk^{1,2}

¹ Institutionen för hälsa, medicin och vård, Linköpings universitet

² Smärt- och rehabiliteringskliniken, Region Östergötland

³ Rörelse och hälsa, Region Östergötland

⁴ Reumatologiska kliniken i Östergötland, Region Östergötland

⁵ Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper, Linköpings universitet

Bakgrund/Syfte*: Den inflammatoriska ledsjukdomen reumatoid artrit (RA) är idag välbehandlad, men funktionshinder och symtom som smärta kan kvarstå länge. Dock saknas en helhetsyn på vardagen för personer med modernt behandlad RA, dessutom ur ett longitudinellt perspektiv. Syftet var därför att syntetisera uppfattningen av vardagen hos män och kvinnor med välbehandlad RA under ett decennium, genom att jämföra subjektiva upplevelser med kvantitativa utfallsmått av funktionshinder och sjukdomsaktivitet.

Metod/Tillvägagångssätt*: En konvergent mixad metod användes, då kvalitativa och kvantitativa data samlades in parallellt. Trettioen personer med RA rekryterades från projektet TIRA-2 – ett samarbete i sydöstra sjukvårdsregionen. Individerna har följts under ett decennium via kliniska uppföljningar, samt genom individuella intervjuer ca tre och tio år efter diagnos. Materialet har analyserats statistiskt samt genom deduktiv innehållsanalys.

Resultat/Förväntat resultat*: Vid integration av de kvantitativa och kvalitativa analyserna sågs diskrepanser gällande personernas mående och funktionshinder i vardagen. Skillnader sågs även mellan män och kvinnor, exempelvis vad gäller sjukdomsaktivitet och smärtintensitet. Hos män överensstämde ofta kliniska utfallsmått med egna beskrivningar från intervjuerna. Detta sågs inte i samma utsträckning hos kvinnor, där problem med aktiviteter i vardagen fortsatt uttrycktes, trots minskad sjukdomsaktivitet.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Funktionshinder i vardagen kvarstår efter ett decennium med RA, trots en kliniskt sett minskad sjukdomsaktivitet. Personer med RA behöver fortsatt göra anpassningar i vardagen och aktiviteter är ofta påverkade. Det är också tydligt att kliniska bedömningar inte ger hela inblicken i personens vardag, utan att även noggrant genomförda patientintervjuer behövs för att få en helhetsbild, och på så vis utgöra underlag för fortsatta rehabiliteringsinsatser.

17. Välfärdsteknik

3D-utskrivna handkontroll för Tv-spel möjliggör musstyrning i skolarbetet för barn med finmotoriska svårigheter

1. Barn och ungdomar

17. Välfärdsteknik

Keywords: Alternativa styrsätt, TV-spel, datoranvändning

Margret Buchholz^{1, 2}

Lisa Braun¹, Gunnel Ivarsson¹

¹ Dart specialistenhet för kommunikationsstöd och digital delaktighet, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

² Göteborgs universitet, Inst för neurovetenskap och fysiologi, sektionen för hälsa och rehabilitering, enheten för arbetsterapi

Bakgrund/Syfte*: Barn med finmotoriska funktionsnedsättningar stöter ofta på svårigheter med att skriva och kan uppleva att det är fördelaktigt att använda datorer för skolarbete. Men traditionella datormöss kan innebära svårigheter för dessa personer. Till följd av detta rekommenderas efter bedömning ofta specialiserade produkter så som större joysticks (Thunberg, Livingstone, Buchholz, & Field, 2021).

I Europa är tv-spel mycket populärt bland barn, där 68 % av 6-10-åringar och 79 % av 11-14-åringar ägnar sig åt denna aktivitet (ISFE, 2023). Aktivt tv-spelande har visat lovande resultat för att förbättra finmotoriska svårigheter hos barn (Hickman et al., 2017).

Metod/Tillvägagångssätt*: Denna pilotstudie med teknikutveckling och fallbeskrivningar tillvaratar barnens tidigare erfarenheter av handkontroller. Projektet har utvecklat ett 3D-utskrivet handgrepp till joystick, format som en handkontroll för TV-spel, vilket möjliggör tvåhandsfattning. Det anpassade greppet till en liten joystick har använts för musstyrning i olika datoraktiviteter.

Resultat/Förväntat resultat*: Barn med tidigare spelvana visade förbättrad skicklighet i att använda datormusens funktioner när de använde joystick tillsammans med det 3D-utskrivna handgreppet jämfört med andra hjälpmedel. Dessutom föredrog barnen den 3D-utskrivna handkontrollen framför mer konventionella hjälpmedelsprodukter, som exempelvis större joysticks.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Tillgång till en specialanpassad handkontroll skulle kunna innebära att barn med finmotoriska svårigheter får ökad självständighet i skolarbetet på ett sätt som inte är stigmatiserande. Att hjälpmedlet går att skriva ut på 3D-skrivare gör det lättillgängligt och billigt. En experimentell klinisk studie planeras för att utvärdera denna innovation ytterligare.

Trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet genom välfärdsteknik: olika perspektiv inom äldreomsorgen

3. Äldre

17. Välfärdsteknik

Keywords: Digital teknik, hälsofrämjande, Nära vård,

Åsa Larsson Ranada¹

Johannes Österholm¹, Katarina Baudin¹, Vedrana Bolic Baric¹, Ingrid Hellström²

¹ Linköpings universitet, Institutionen för Hälsa, medicin och vård, enheten för arbetsterapi

² Marie Cederschiölds högskola, Institutionen för vårdvetenskap

Bakgrund/Syfte*: Målet med välfärdsteknik inom äldreomsorgen beskrivs ofta som en strävan efter högre kvalitet och effektivitet i vård och omsorg på samhällsnivå. Dock saknas kunskap kring hur olika aktörer ser på detta och om de anser att genomförda insatser når dessa mål. Omställningen till Nära vård bygger på en mer personcentrerat och hälsofrämjande vård i eget hem, där välfärdsteknik spelar en viktig roll. Projektet syftar till att adressera den kunskapslucka som finns kring hur, och om, välfärdsteknik bidrar till individens trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet utifrån fyra perspektiv; 1) de äldres, 2) närståendes, 3) personalens och 4) beslutfattarnas perspektiv.

Metod/Tillvägagångssätt*: Data samlas in via semi-strukturerade intervjuer med äldre, närstående, personal, samt ansvariga beslutsfattare i verksamheter där välfärdsteknik används. Insamlade data bearbetas med reflexiv tematisk analys för att utforska explicita och implicita betydelser.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultat gällande beslutsfattare visar att de har höga förväntningar på välfärdsteknik som de ser som nödvändig för att lösa utmaningarna inom äldreomsorgen och för ökad självständighet och delaktighet för den äldre personen. Initiala intervjuer med äldre personer, närstående och personal visar dock på att det finns utmaningar och problematik i användningen av välfärdsteknik.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Gapet mellan ambitioner och den faktiska användningen behöver belysas ytterligare för att få en förståelse för hur välfärdsteknik kan bidra till högre kvalitet samt trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet för användarna. Datainsamling och analys pågår och mer utvecklade resultat, slutsatser och praktisk tillämpning kommer att presenteras vid konferensen.

Welfare@home - äldre personers och hemtjänstpersonals erfarenheter av inflytande i vardagen vid användning av välfärdsteknik

3. Äldre

17. Välfärdsteknik

Keywords: delaktighet, inflytande, äldreomsorg

Sofi Fristedt^{1,2}

Samantha Svärth², Steven Schmidt²

¹ Jönköping University

² Lunds universitet

Bakgrund/Syfte*:

Välfärdsteknik lyfts ofta fram som en lösning på den globala resursbristen inom äldreomsorgen, inte minst i Sverige. Välfärdsteknik syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet. Utveckling och implementering av välfärdsteknik sker till största del utan inflytande från vare sig hemtjänstpersonalen eller de äldre personer som ska använda den. Detta trots att brukarmedverkan har dokumenterad betydelse för att utveckla användarvänlig och effektiv teknik. Trots att dessa gruppers olika och gemensamma perspektiv har hög relevans, lyfts deras röster alltför sällan i forskning om välfärdsteknik. Studiens syfte är därför att beskriva äldre personers och hemtjänstpersonals erfarenheter av att använda välfärdsteknik.

Metod/Tillvägagångssätt*: Individuella intervjuer (N = 52) genomfördes i fem svenska kommuner med äldre personer (n=26) som har hemtjänst och använder WT, samt hemtjänstpersonal (n=26). Intervjuerna transkriberades ordagrant och analyserades med hjälp av tematisk analys.

Resultat/Förväntat resultat*: Resultaten visade tre teman som på olika sätt belyser äldre personer och hemtjänstpersonals inflytande (eng. agency) i vardagen i samband med välfärdstekniks användning (1) illustrerar konsekvenser av bristande inflytande i upphandling och när en äldre person erhåller välfärdsteknik; (2) där hemtjänstpersonalens positiva uppfattningar om välfärdsteknik kontrasteras mot äldre personers erfarenheter då välfärdsteknik minskar deras handlingsförmågan; och (3) som illustrerar hur inflytande är kopplat över tid till välfärdsteknik och tidsanvändning samt effektivitetssträvande.

Slutsats/Praktisk tillämpning*:

Välfärdsteknik fungerar inte isolerat. Äldre personers och hemtjänstpersonalens begränsade inflytande i samband med utvecklings-, införande-, utprovning- och användningsprocesser av välfärdsteknik begränsar deras aktivitet och delaktighet i vardags- och arbetslivet. Genom ökat inflytande i hela processen kan välfärdsteknik fylla sitt syfte inklusive främja äldre personers aktivitet och delaktighet.

Digitala redskap för AT av AT, från idé till rapport från implementation av ny teknik för kognitiv screening på tablet

4. Blandade stadier

17. Välfärdsteknik

Keywords: kognitiv-bedömning kognitiv-rehabilitering välfärdsteknik

Birgitta Johansson¹

Eleonor Krohn¹, Helena Fordell², Caroline Ollman³, Eden Zerefu³, Marika Möller¹

¹ Danderydssjukhus Region Stockholm

² Kliniska Vetenskaper Umeå Universitet

³ Norrlands Universitetssjukhus Region Västerbotten

Bakgrund/Syfte*: Kognitiv funktionsnedsättning är vanligt förekommande vid stroke och behöver bedömas korrekt för att kartlägga rehabiliteringsbehov. Arbetsterapeuter har utmaningar i att bedöma detta i akutskedet då test som MoCA inte är lämpligt vid afasi samt att problem med spatial uppmärksamhet riskerar att missas. Det nya strokespecifika instrumentet Oxford cognitive screen (OCS), i digital version skulle kunna möta detta behov.

Metod/Tillvägagångssätt*: En multicenterstudie och preliminära resultat presenteras med fokus på den del som utförts i Stockholm, Danderyds Sjukhus.

1. Introduktion av bakgrund och tillvägagångssätt för validering
2. Rapport från svensk delstudie i en internationell validerings- och implementationsstudie av digital version av OCS på strokeklinik

Resultat/Förväntat resultat*: Positiva preliminära resultat av god överensstämmelse vid jämförelse av digital version jämfört med konventionell papper-och penna-version av svensk OCS.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Författarna har för avsikt att driva en implementationsprocess för att börja använda OCS på klinik.

Symposium

3. Boende och hälsa

Aktivt åldrande på rätt plats: Forskningsresultat för utveckling av proaktiva praxismodeller inom arbetsterapi

3. Äldre

3. Boende och hälsa

Keywords: boende, flyttningar, aktivt åldrande

Susanne Iwarsson¹

Frida Nordeström¹, Marianne Kylberg¹, Magnus Zingmark²

¹ Institutionen för hälsovetenskaper och CASE, Lunds universitet

² Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering, Umeå universitet

Bakgrund/Syfte*: Forskning visar att bostaden och närmiljön har betydelse för aktivitet och hälsa under åldrandeprocessen. Arbetsterapeutiska insatser som adresserar hemmiljön fokuserar främst på miljöhinder, funktionsnedsättningar och aktivitetsbegränsningar, oftast när aktivitetsförmågan redan är nedsatt och delaktigheten begränsad.

Forskningsprogrammet RELOC-AGE vilar på hälsofrämjande och förebyggande principer, med mestadels friska personer som är 55 år och äldre som målgrupp. Syftet är att presentera resultat av relevans för arbetsterapi, om hur olika boendeaspekter relaterar till aktivt åldrande samt introducera en boenderådgivningstjänst.

Metod/Tillvägagångssätt*: RELOC-AGE omfattar flera projekt, med kvantitativ, kvalitativ och blandad metodik. Symposiet omfattar en översikt över forskningsprogrammet (Iwarsson), presentation av studier av aktivt åldrande och samband med upplevda aspekter av hemmet (Nordeström) och om hur personer som nyligen bytt bostad resonerar om och efter flytten (Kylberg). Vidare presenteras den webbaserade rådgivningstjänsten På Rätt Plats (Zingmark).

Vi kommer att problematisera arbetsterapeutiska insatser baserade på resultaten och involvera åhörarna i interaktiva diskussioner med hjälp av Mentimeter.

Resultat/Förväntat resultat*: Förutsättningar för aktivt åldrande är en viktig faktor när friska äldre personer (55+) överväger en flytt och upplevda aspekter av hemmet (t.ex. meningsfullhet, kontroll) har samband med självskattat aktivt åldrande. Implementeringen av På Rätt Plats visar lovande resultat, med positiva erfarenheter från användare av tjänsten och initiala implementeringsdata.

Symposiet förväntas initiera diskussion om behovet av nya forskningsbaserade proaktiva praxismodeller för arbetsterapeutiska insatser relaterade till boende och hälsa.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: För att stödja aktivt åldrande bland kommande generationer av äldre personer krävs fördjupad kunskap om olika boendeaspekter och deras betydelse för hälsan, vilket utmanar rådande praxismodeller inom arbetsterapi och erbjuder nya utvecklingsmöjligheter.

7. Intervention

Internetbaserade interventioner- Nya möjligheter för utveckling av arbetsterapi

2. Vuxna

7. Intervention

Keywords: self-management, person-centrering, nära vård, digitalisering, hälsofrämjande

Maria Larsson Lund¹

Ida-Maria Barcheus¹, Monika Lindberg¹, Eva Månsson Lexell²

¹ Luleå tekniska universitet

² Lunds universitet

Bakgrund/Syfte*: Omställningen av hälso-och sjukvården, samhällsförändringar och behov hos personer med långvariga ohälsotillstånd bidrar till en ökad efterfrågan av nya interventioner i arbetsterapi. Interventioner som är proaktiva och fokuserar på att ge stöd till att utveckla self-management i vardagen för att främja hälsa. Internetbaserade interventioner skapar nya möjligheter att förbättra personcentrering, stärka empowerment och effekt av insatser. Det finns därför ett behov av att dela erfarenheter kring internetbaserade interventioner som kan stärka utvecklingen av arbetsterapi. Syftet är att dela forskningsbaserad kunskap och erfarenheter av att utveckla, genomföra och införa internetbaserade intervention i arbetsterapi.

Metod/Tillvägagångssätt*: Symposiet inleds med ett antal presentationer om potentialen i internetbaserade insatser samt forskningsresultat och verksamheterfarenheter av de internetbaserade arbetsterapi interventionerna ”Strategies for Empowering activities in Everyday life” (SEE) samt ”Packer Fatigue Management” (PFM). Därefter inbjuds deltagarna till diskussion om behovet av att utveckla internetbaserad arbetsterapi

Resultat/Förväntat resultat*: Symposiet ger insikter i hur internetbaserade interventioner som är aktivitetsfokuserade och ger stöd för att utveckla self-management kan utformas och genomföras. Den omställning det kan innebära att införa internetbaserad arbetsterapi i verksamheter kommer även att belysas.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Symposiet ger kunskap som ökar deltagarnas beredskap att bidra i arbete med att tillvarata och införa internetbaserade interventioner i arbetsterapi.

13. Utbildning och handledning

Vem blir vår nya kollega?

2. Vuxna

13. Utbildning och handledning

Keywords: Arbetsterapeututbildning, studenter, rekrytering.

Greta Häggblom Kronlöf¹

Anna Brorsson², Annika Öhman³, Elin Granholm Valmari⁴, Eva Edström⁵, Jenny Hultqvist¹, Lisa Ekstam⁶, Maria Ranner⁷, Maria Yilmaz⁸, Ulla Nygren⁴, Åsa Ehinger⁹

¹ Göteborgs Universitet

² Karolinska Institutet

³ Linköpings Universitet

⁴ Umeå Universitet

⁵ Hälsohögskolan i Jönköping

⁶ Lunds Universitet

⁷ Luleå Tekniska Universitet

⁸ Örebro Universitet

⁹ Förbundet Sveriges arbetsterapeuter

Bakgrund/Syfte*: Arbetsterapeut är ett bristyrke och söktrycket till arbetsterapeututbildningarna har sjunkit under de senaste åren. För att förstå orsakerna och kunna bryta denna trend så har ansvariga på utbildningsorterna och förbundet Sveriges Arbetsterapeuter undersökt *Vem vill bli arbetsterapeut idag? Vad är det som lockar till att söka till ett arbetsterapeutprogram?* och *Hur och var skall vi rekrytera nya kollegor samt marknadsföra våra utbildningar?*. Våren 2024 fick registrerade arbetsterapeutstudenter (n1468) i Sverige en enkät att svara på. Syftet med symposiet är med utgångspunkt i enkätresultatet diskutera och inspirera varandra kring **Hur** och **Var** kan vi rekrytera morgondagens arbetsterapeutkollegor.

Metod/Tillvägagångssätt*: Symposiet inleds med en presentation av resultatet från enkäten (n789) som grund för gemensamma diskussioner med syfte att inspirera och diskutera sätt att rekrytera blivande arbetsterapeutstudenter. Fischbowl design användas i diskussionen där deltagare inbjuds att göra inlägg, samtala och tillsammans öppna upp nya infallsvinklar. Det är en viktig fråga för såväl kliniskt verksamma, patienter/klienter, studenter, lärare och forskare hoppas på en variation av deltagare i symposiet.

Resultat/Förväntat resultat*: Enkätresultatet ger en bild av varför studenter har valt att utbilda sig till arbetsterapeut. Resultatet visar bl.a. på betydelsen av att ha haft personlig kontakt med en arbetsterapeut samt möjligheten att hjälpa och stödja människor i deras vardag. Yrket anses även vara kreativt, intressant och kan erbjuda ett omväxlande arbete. Vi arbetsterapeuter är oavsett roll, tjänst eller titel alla viktiga i arbetet att synliggöra vårt yrke.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Med symposiet kan vi hitta strategier för rekryteringen av studenter och blivande kollegor. Tillsammans gör vi skillnad!

17. Välfärdsteknik

Artificiell intelligens I i arbetsterapi: Hur kan vi dra nytta av framtidens teknik?

5. Ej relevant

17. Välfärdsteknik

Keywords: AI, framtid, utveckling

Ingeborg Nilsson¹

Caroline Fischl², Vera Kaehlin¹, Helena Lindgren¹

¹ Umeå universitet

² Jönköping University

Bakgrund/Syfte*: Diskussioner om artificiell intelligens (AI) har varit framträdande i samhället, men tillämpningen av AI inom arbetsterapi har fått lite uppmärksamhet. Det finns ett behov av att utforska AI:s möjligheter och dess relevans för arbetsterapeuters arbete.

Avsikten med symposiet är att undersöka hur arbetsterapeuter kan utveckla användbar kunskap om AI och integrera denna i sina verksamheter.

Metod/Tillvägagångssätt*: Symposiet presenterar forskning om AI inom arbetsterapi samt hur arbetsterapeuter kan fördjupa sin förståelse för ämnet. Gruppdiskussioner kommer att adressera utbildningsbehov samt utforska när, hur och varför AI kan vara relevant inom olika arbetsterapeutiska sammanhang.

Resultat/Förväntat resultat*: Deltagarna kommer att få ökad kunskap om AI och dess användning inom arbetsterapi.

Slutsats/Praktisk tillämpning*: Ökad kunskap kan bidra till förbättrad professionell praktik och möjligheter att implementera AI på ett praktiskt och meningsfullt sätt.

